

“Chúng tôi không bước đi một mình. Mỗi bước chân đều có tình thương của quý bạn đồng hành.” Tăng Đoàn Phật Giáo Nguyên Thủy (Theravada) trong cuộc hành trình Đi Bộ Vì Hòa Bình (Walk for Peace) do sư Tuệ Nhân lãnh đạo. Nguồn: Walk For Peace facebook.

‘WALK FOR PEACE’: ĐÁNH THỨC SỰ BÌNH AN VÀ TỬ TẾ NƠI CON NGƯỜI

Huỳnh Kim Quang

Chúng ta đang sống trong một xã hội đầy bất an vì hận thù, chiến tranh, kỷ thị chủng tộc và giới tính, tàn bạo đối với di dân, nhân tâm đối với những người nghèo khổ, phát tán thông tin độc hại, tuyên truyền các chủ thuyết âm mưu, v.v... Chính vì thế, chúng ta cần sự bình an và tử tế trong cuộc sống hàng ngày hơn bao giờ hết!

Đây là lý do tại sao khi cuộc hành trình “Đi Bộ Vì Hòa Bình” [Walk for Peace] của Tăng Đoàn Phật Giáo Nguyên Thủy (Theravada), gồm khoảng 20 vị Tăng thuộc nhiều sắc dân như Thái Lan, Lào, Việt, do Sư Tuệ Nhân (Venerable Bhikkhu Pannakara) lãnh đạo, bắt đầu vào ngày 26 tháng 10 năm 2025 từ Chùa Hương Đạo, thành phố Fort Worth, Texas đã được hàng ngàn người khắp nước Mỹ

chú ý và ủng hộ, mà trong đó có các giới chức lập pháp và hành pháp liên bang, tiểu bang và địa phương nơi đoàn bộ hành đi qua.

Sư Tuệ Nhân là người Mỹ gốc Việt đã đến định cư tại Hoa Kỳ năm 1997. Sư xuất gia với Hòa Thượng Bửu Đức, vị sáng lập và Trụ Trì Chùa Hương Đạo. Sư Tuệ Nhân thọ Cụ Túc Giới, trở thành Tỷ-kheo vào năm 2010. Hiện nay Sư đảm nhận chức vụ Phó Trụ Trì Chùa Hương Đạo và Trưởng Ban Điều Hành công trình xây dựng Đại Bảo Tháp Tăng Kinh Thánh Diên Dhammacetiya.

Tăng Đoàn Walk for Peace thực hiện cuộc hành trình theo truyền thống Tăng Già thời Phật, tức là đi bộ từ thành phố này sang thành phố khác, chỉ ăn mỗi ngày một lần, ngủ ngoài trời

dưới các gốc cây hoặc trong các căn lều dựng tạm qua đêm, sống dựa vào sự cúng dường của quần chúng dọc theo đường đi.

Theo các sư cho biết thì Đi Bộ Vì Hòa Bình là để “đánh thức nước Mỹ và thể giới về hòa bình, sự tử tế và lòng từ bi.” Cũng theo các sư cho biết Đi Bộ Vì Hòa Bình không phải là cuộc

biểu tình mà là hành trình tâm linh phi chính trị có gốc rễ từ việc thực hành Phật Pháp chi đề truyền tải sự hòa bình, tử tế, từ bi, và chánh niệm trên khắp nước Mỹ.

Đoàn bộ hành sẽ đi từ Texas đến Thủ Đô Hoa Thịnh Đốn qua các

Xem tiếp ĐÁNH THỨC trang 2

GREENLAND TRONG GIẤC MỘNG CỦA TRUMP

Sau khi Trump tuyên bố “Nước Mỹ Cần Greenland cho an ninh quốc gia”, bà Katie Miller – vợ của cô văn Stephen Miller – đăng trên mạng xã hội bản đồ Greenland phủ kín cờ Mỹ, ghi vòn vẹn một chữ “SOON.” (SẮP ĐẾN). Ảnh: bản đồ từ trang mạng xã hội của bà Kattie Miller; vùng đất tuyết trắng.

DR. TIN

Thắng Chu

Tác giả tên thật Chu Toàn Thắng, hiện là cư dân Garden Grove. Ông là mục sư Minister at Community of Agape Love Church. Bài VVN đầu tiên của ông là “Chỉ Cần Một Tay” đã phổ biến đầu năm 2016. Sau 8 năm, tác giả trở lại VVN gần đây với loạt bài “Homeless ở Đại Lộ Bolsa”, kể lại những câu chuyện đời thật của người Việt sa cơ sống bụi ở Bolsa, và công việc của tác giả giúp đỡ và trò chuyện với những người này. Với loạt bài này, tác giả Thắng Chu đã đoạt giải Phóng Sự Đặc Biệt VVN 2025. Bài viết kỳ này tác giả kể về con trai mình - Dr. Tin - với niềm tự hào và tình thương yêu vô bờ.

Người Việt ở Mỹ hay nói “muốn giàu thì cho con học bác sỹ.” Nhưng Tin không học bác sỹ vì tiền. Cũng không vì ý muốn bố mẹ. Mà vì ước mơ.

Sau khi tốt nghiệp cử nhân đại học Mỹ, ai muốn học cao hơn nữa không cần thi ngoại trừ ngành y (phải thi MCAT) và hai ngành khác - Law LSA, Business GMAT.

Riêng ngành y khó hơn, vì thí sinh phải trải qua cuộc khảo hạch (interview) về bản thân và gia đình. Rồi nhiều lựa chọn khác, như matching với các trường y khác, v.v. ... Và lắm khảo hạch nữa mới ra trường.

Đã vậy, ngành y phải học lâu hơn: bốn năm cử nhân đại học, hai năm lý thuyết y, hai năm sinh viên thực tập (clinical rotation) phải đi nhiều nhà thương xa, ba

‘METAMORPHOSIS’ CỦA NƯỚC MỸ

Kalynh Ngô

Chỉ có Quốc hội mới có thể ngăn chặn các cuộc chiến tranh tùy tiện không hồi kết. Nếu không, sau một đêm thức dậy, nước Mỹ rất có thể sẽ thấy một dòng tweet của Trump về một cuộc chiến khác. Và chúng ta, không mong muốn như Gregor Samsa, bỗng hóa thành những con côn trùng khổng lồ. (Minh họa: Việt Báo)

Tác phẩm Metamorphosis, tạm dịch Biến Dạng của Franz Kafka mở đầu bằng một trong những câu văn gây ám ảnh nhất trong văn học thế giới: khi Gregor Samsa thức dậy và phát hiện mình đã biến thành một con côn trùng khổng lồ. Không có lời cảnh báo, không có lời giải thích, không có sự chuẩn bị kịch tính nào. Cú sốc đến ngay lập tức – và đó là thiên tài của Kafka. Ông không dẫn dắt người đọc bước nhẹ nhàng vào cơn ác mộng của Gregor Samsa. Ông ném độc giả của ông thẳng vào đó, buộc chúng ta phải đối mặt với sự phi lý của sự tồn tại mà không có sự an ủi của logic hay lý trí.

Lịch sử? Giống nhưng khác

Vào những giờ đầu tiên của ngày 3 Tháng Giêng năm 2026, người dân thủ đô Caracas thức tỉnh không phải vì tiếng kêu quen thuộc của những đàn vẹt Macaw (Guacamayas) hoang dã, bay lượn tự do ngay trong lòng thành phố, hay đậu trên ban công chờ được ăn hạt hướng dương. Người Venezuela và cả thế giới nữa, bừng tỉnh vì tiếng bom kinh hoàng của quân đội trong cuộc không kích vào thành phố, bắt cóc vợ chồng tổng thống đương nhiệm của một quốc gia có chủ quyền, đưa ông ta về New York, Mỹ để ra tòa về tội buôn bán ma túy.

Chỉ sau một đêm, nước Mỹ trở thành mối đe dọa cho những đồng minh lân cận, biến bạn thành thù. Chưa hết, “phòng tác chiến” được che chắn bởi những tấm vải đen dựng lên từ dinh thự Mar-a-lago trở thành trò cười cho thế giới. Đội ngũ “The-Gang-of-Trump” theo dõi và chỉ huy cuộc không kích với một màn hình bên cạnh, cho thấy họ đang theo dõi hoạt động của danh khoảng Twitter OSINTdefender.

Xem tiếp NƯỚC MỸ trang 4

Nguyễn Hòa

Chưa kịp nguôi chuyện bắt tổng thống Venezuela, thì hôm sau, Donald Trump đã lại nhìn lên phía Bắc, nói một câu khiến cả châu Âu lạnh gáy: “Nước Mỹ cần Greenland cho an ninh quốc gia.”

Câu nói bật ra trên chuyên cơ Air Force One, nhưng hiệu ứng thì lan nhanh hơn gió Bắc Cực. Vài giờ sau, bà Katie Miller – vợ của cố văn Stephen Miller – đăng bản đồ Greenland phủ kín cờ Mỹ, ghi vòn vẹn một chữ “SOON.” Sáng hôm sau, chính Stephen Miller xác

nhận trên CNN: “Nếu Hoa Kỳ muốn bảo vệ NATO và quyền lợi ở vùng Bắc Cực, thì hẳn nhiên Greenland nên là một phần của chúng ta.” Rồi ông thẳng đà nói quá quyết: “Sẽ không ai dám đối đầu quân sự với Hoa Kỳ vì tương lai của Greenland.”

Tới đây, người Đan Mạch và người Greenland cùng lúc nổi giận. Thủ tướng Greenland Jens-Frederik Nielsen nói gọn: “Đủ rồi. Không thêm sức ép, không thêm ảo tưởng sáp nhập.”

Xem tiếp GIẤC MỘNG trang 4

VIẾT VỀ NƯỚC MỸ

BẾN LỀ THỜI CUỘC

CHO VỪA LÒNG NHAU

Nina Hòa Bình Lê

Bìa sách Phê bình văn học thế kỷ XX - cuốn sách 600 trang của nhà phê bình Thuy Khuê – do Nhà Nam ấn hành năm 2018.

Người Việt mình, nói cho gọn, là dân có rất nhiều ý kiến. Chuyện gì cũng bàn — bóng đá, chính trị, kinh tế, đến cả... triết học. Ấy vậy mà khi đụng đến nghệ thuật, nhiều người lại im lặng lạ kỳ: nghe người ta khen thì gật, thấy đồng người thích thì “ừ, chắc hay đó”, sao cũng được, miễn không phải động náo.

Một chương trình ca nhạc làm ầu, ánh sáng lờ lợt, tiết mục chấp vá — vẫn được tung hô “hoành tráng”. Một không gian trang trí lung củng, rồi mắt, thiếu tiết điệu, thiếu khoảng lặng để mắt nghỉ — vẫn được tán tụng “rực rỡ”. Một cuốn sách lỏng lẻo, thiếu nội dung, không bố cục, chữ nghĩa vênh vác, vẫn được gán nhãn “sản phẩm văn hóa”. Ca sĩ giọng yếu, phát âm ngọng nghịu, chỉ cần ngân chút “mùi mẫn” là thành “có hồn”.

Xem tiếp CHO VỪA trang 6

Tin lúc còn bé đã ước mơ làm Bác sĩ (hình do tác giả cung cấp).

năm bác sỹ thực tập (residency). Tổng cộng hết 11 năm. Đó là thuận buồm xuôi gió, nhưng ít người được vậy. Tốt nghiệp ra trường tuổi tác cũng 30 trở lên rồi, lại thêm biết bao nhiêu khê nên cũng ít tuổi trẻ nào nhảy vào. Đã khó lại lâu vào cái thời “fast food”

này. Chưa nói đến tiền ăn học gần nửa triệu dollars.

Nhưng Tin làm được chi bởi ước mơ và hành động và lời cầu nguyện kiên trì.

Tin sanh ra trong hoàn cảnh khác nghiệt ở Sài-gòn ở cái xứ nghèo nhất thế giới

Xem tiếp VIỆT trang 4

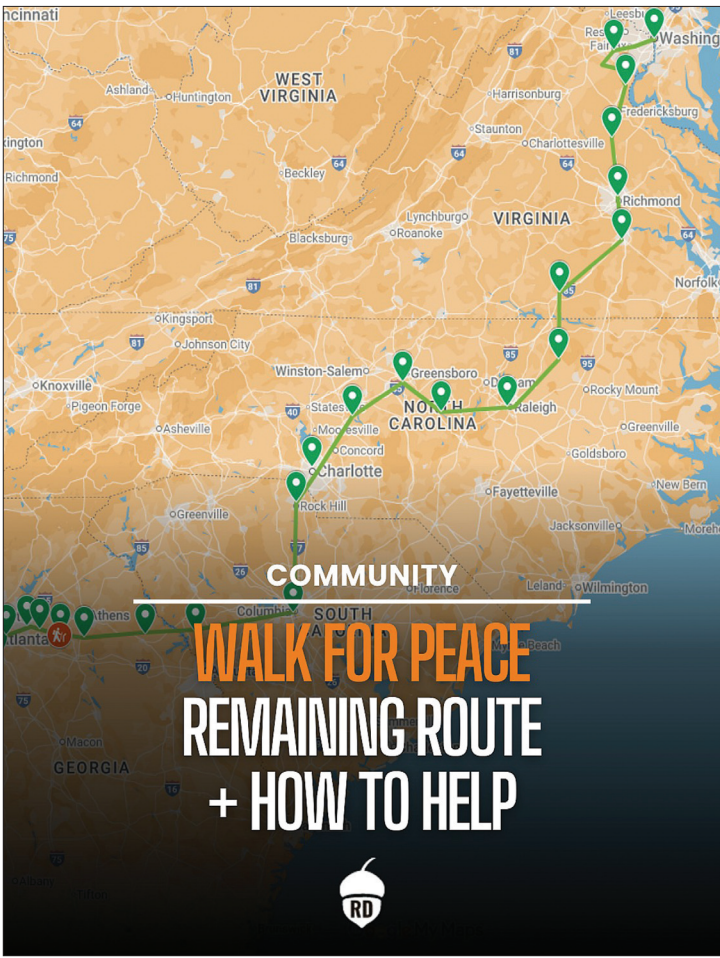

Tiếp **ĐÁNH THỨC** trang 1

tiểu bang Louisiana, Mississippi, Alabama, Georgia, South Carolina, North Carolina, và Virginia, với đoạn đường dài 2,300 dặm, tức hơn 3,700 cây số trong vòng 120 ngày. Dự kiến cuộc Di Bộ Vì Hòa Bình sẽ tới đích cuối cùng tại Thủ Đô Hoa Thịnh Đốn vào ngày 13 tháng 2 năm 2026.

Cùng đi với Tăng Đoàn còn có một chú chó tên tiếng Phạn là Aloka, mà có nghĩa là ánh sáng, sự sáng rõ, sự soi sáng, biểu trưng cho tri thức, sự trong sáng và thức tỉnh tâm linh. Trong một lần trao đổi với những người đến để nghe Pháp trên hành trình Đi Bộ Vì Hòa Bình, Sư Tuệ Nhân kể rằng Sư đã lượm được con chó này trong một chuyến hành hương tại Ấn Độ và đã đưa nó về Mỹ. Sư cho biết nó có duyên lành với Phật Pháp và đặc biệt với cuộc Đi Bộ Vì Hòa Bình.

Theo bản tin của hãng thông tấn Mỹ AP hôm 30 tháng 12 năm 2025, tháng trước tại thành phố Houston, Texas, 2 vị sư trong đoàn Đi Bộ Vì Hòa

Bình đã bị thương mà một vị sư đã phải bị cưa mất một chân vì tai nạn. Theo bản tin AP thì lúc Tăng Đoàn đang bị bộ trên xa lộ gần thành phố Dayton, Texas, một chiếc xe tải đã đụng vào chiếc xe hộ tống đoàn đi bộ khiến cho 2 vị sư đi gần bị thương phải gọi máy bay trực thăng tới chờ gấp vào bệnh viện gần đó.

Ngoài những tai nạn xe cộ như trên, đi bộ trên đường dài hàng ngàn dặm cũng có rất nhiều hiểm nguy và khó khăn. Để cuộc hành trình theo đúng thời gian được dự kiến, các sư đã phải đi bộ mỗi ngày 26 dặm, tức là hơn 40 cây số. Với những vị chưa từng đi bộ đường xa quen thì đây là một thử thách quan trọng. Chẳng hạn, đi bộ nhanh nhiều ngày, dù chân có mang giày hay dép thì cũng bị bong chân trong những ngày hay tuần lễ đầu; dù trời mưa hay nắng cuộc đi bộ vẫn phải tiếp tục chứ không được nghỉ; với thời tiết lạnh cóng vào mùa đông ở Mỹ thì các sư rất dễ bị cảm lạnh vì ngủ ngoài trời; việc ăn và uống tất nhiên không thể đầy đủ và điều độ nên cũng dễ làm

cho cơ thể mỗi một và suy nhược, nếu không có sức chịu đựng dẻo dai thì sẽ bị bệnh dọc đường, v.v...

Nếu theo dõi các tin tức từ những cơ quan truyền thông báo chí, truyền hình Mỹ và YouTube, trong 67 ngày qua, tính tới thời điểm bài này được viết, chúng ta sẽ nghe và thấy nhiều điều rất cảm động từ cuộc Di Bộ Vì Hòa Bình. Chẳng hạn, hình ảnh cậu bé Hoyt Hatch cầm biểu ngữ viết tay ghi “I Love Peace” khi đoàn bộ hành vi hòa bình đến thành phố Montgomery thuộc tiểu bang Alabama hôm 23 tháng 12 năm 2025; hoặc cảnh một em bé trạc tuổi chờ bên đường với người cha cho đến khi Tăng Đoàn đi đến để tặng một chai nước; hay cảnh tập trung hàng trăm người, gồm đủ mọi sắc dân trắng, đen, vàng, nâu đứng dọc theo đường để chào đón các vị sư Di Bộ Vì Hòa Bình, v.v... Đó chính là hình ảnh của hòa bình và đoàn kết giữa một xã hội đang phân hóa và bất an!

Trong bài giảng hôm 30 tháng 12 năm 2025 tại một công viên ở tiểu bang Georgia, theo YouTube của Walk for Peace, Su Tuệ Nhân nói rằng tất cả những lời dạy của các tôn giáo đều dẫn chúng ta đến một mục đích đó là sự bình an, lòng từ tế và từ bi. Su nói rằng tất cả chúng ta đều giống nhau vì chúng ta đều yêu hòa bình dù chúng ta có đang thực hành các giáo pháp của các tôn giáo khác nhau. Su nói tiếp rằng thế giới này vẫn chưa có hòa bình, vì thế cuộc hành trình Đi Bộ Vì Hòa Bình là để đánh thức mọi người về hòa bình. Nhưng Su nhấn mạnh rằng không một cá nhân nào có

Ảnh: Đây là lộ trình “Đi Bộ Vì Hòa Bình” 120 ngày, dài 2.300 dặm, bắt đầu từ ngày 26 tháng 10 tại Texas, dự kiến kết thúc vào ngày 13 tháng 2 tại Washington, DC. Đoàn lữ tăng “Đi Bộ Vì Hòa Bình” sẽ đi qua Raleigh trong khoảng từ ngày 20 đến 30 tháng 1, bao gồm một điểm dừng tại Tòa Nhà Quốc Hội tiểu bang North Carolina.

Hình từ trái:

1- Ngày 6 tháng 1: “Hôm qua, chúng tôi đi trên con đường đất đỏ còn ướt mưa, bùn lầy dưới chân, không khăn giả, không ai chờ đón. Chỉ có đất im và trời rộng.

*Chính ở đó, bình an lặng lẽ tỏa sáng.
Bởi bình an không cần tràng pháo
tay, không đòi nhân chứng, cũng
không mất đi khi đường khó hay khi
ta đi một mình.*

Bình an ở trong từng bước chân,
từng hơi thở dề dặt trên nền đất trơn,
và trong quyết định cứ bước tiếp, dù
chẳng ai nhìn thấy.

*Con đường hôm qua nhắc chúng tôi
điều này: hòa bình không ở nơi ta đi
qua, mà ở điều ta mang theo trong
lòng."*

Nguồn: Walk For Peace facebook.

2- “Những đóa hoa bạn trao rất đẹp. Nhưng hòa bình nở trong lòng bạn mới là món quà thật sự bạn dành cho chúng tôi. Nguyên cho bạn và muôn loài được an lành, hạnh phúc, và sống trong hòa bình.”

Nguồn: Walk for Peace facebook.

từ nửa thế kỷ qua.

[Hôm nay sẽ là ngày bình an của tôi]. Ghi rồi còn đọc để chính tai mình nghe mới có tác dụng đánh thức mình trong từng giây phút của cuộc sống trong ngày đó.

Sư Tuệ Nhân nói thêm rằng mỗi ngày đều nên thực hành quán niệm hơi thở vô và hơi thở ra. Sư nói nhờ thực hành như vậy mà khi có bất cứ điều gì xảy ra chúng ta sẽ có được thói quen chánh niệm. Sư nói rằng trong cuộc sống hàng ngày chúng ta nên chọn lựa lời để nói, chọn lựa việc đúng để làm thì sẽ không còn giận dữ, không còn thù hận. Sư nói mỗi tối trước khi đi ngủ hãy xét xem mình đã làm những điều gì, nếu có điều gì mình đã làm sai thì hãy để nó đi qua và tự tha thứ cho mình. Nhưng sư dặn hãy cố gắng sửa chữa những điều đã làm sai trước đó.

Sư nói chúng ta có thể thực hành quán niệm hơi thở ở mọi lúc và mọi nơi. Rồi sư giải thích rằng chúng ta có thể thực hành quán niệm hơi thở trong lúc làm việc tại hãng xưởng hay công sự bằng cách cứ mỗi giờ thì ngừng làm việc để hít vô và thở ra trong một phút. Như vậy, một ngày làm việc tám giờ đồng hồ thì chúng ta có thể tập hít thở ít nhất được tám phút. Sư chỉ thêm rằng khi theo dõi hơi thở vô và ra nếu có bất cứ ý nghĩ nào xảy ra thì đừng cố gắng dẹp bỏ nó vì không thể nào làm được, mà thay vì vậy chúng ta hãy ghi nhận và gọi tên nó là “nghĩ, nghĩ, nghĩ” rồi quay trở lại theo dõi hơi thở ra vào.

Đi bộ vì hòa bình không phải là điều mới mẻ vì xưa nay đã có nhiều cuộc đi bộ vì hòa bình đã được nhiều người thực hiện. Cũng vậy, thực hành quán niệm hơi thở không phải là mới mẻ, bởi vì đức Phật đã dạy phương pháp tu tập này cách nay hơn hai ngàn năm trăm năm trước. Và thiền sư Nhất Hạnh cũng đã truyền bá pháp môn chánh niệm tại Mỹ và thế giới Tây phương.

TIỆM VÀNG VÀ HỘT XOÀN

JEAN'S JEWELRY

KIMTHU JEWELRY

G.I.A. DIAMOND CENTER

TRUNG TÂM SẢN XUẤT VÀNG LÁ

Chúng tôi có 2 cửa hàng dưới lầu Thương Xá Phước Lộc Thọ:

9200 Bolsa Ave., #112 và 114C, Westminster, CA 92683

Điện thoại (714) 985-9999 và (714) 657-7866

và Đồi điện Phước Lộc Thọ:

9211 Bolsa Ave, ste 116, Westminster, CA 92683

Điện thoại (714)-622-4488

* Bán đủ loại Hộ Xòan có G.I.A. Certificate. * Làm Vàng nguyên chất.

* Bán sỉ và gửi hàng đi các tiểu bang.

* Mua bán Vàng 24K, 18K, Hộ Xòan, Cẩm Thạch. * Vô trắng Hongkong & Platinum.

* Nhẫn Cưới cho Cô Dâu và Chú Rể. * Diamond Appraisal.

* Nhận đặt làm đủ kiểu Nữ Trang Việt - Miền Lào.

* Có thợ lâu năm kinh nghiệm nhận Hộ Xòan.

* Sửa chút ít không tính tiền công. * Sửa chữa Nữ Trang chờ lấy ngay.

* Cần mua Hộ Xòan Có Certificate G.I.A với giá cao.

Mở cửa 7 ngày trong tuần

* **NHẬN VISA, MASTER CARD**

AI CẦN TIỀN MUỐN BÁN VÀNG & HỘT XOÀN

JEAN'S JEWELRY MUA LẠI GIÁ THẬT CAO.

“TÍCH CỐ PHÒNG CƠ
TÍCH Y PHÒNG HÀN
TÍCH VÀNG PHÒNG THẦN”
“ĐỂ DÀNH LÚA GẠO
KHÔNG SỢ ĐỐI
ĐỂ DÀNH THUỐC MEN
KHÔNG SỢ BỆNH
ĐỂ DÀNH VÀNG & HỘT XOÀN

Hộ xòan giấy của tiệm Jean's.	
3.0 LY VVS 1-F	\$139
4.0 LY VVS 1-F	\$439
5.0 LY VVS 1 F	\$1,499
6.0 LY VVS 1 F	\$3,999
1 CARAT VVS 1 F	\$5,999
1.5 CARATS VVS 1 F	\$10,999
2 CARATS VVS 1 F	\$20,999

Hộ Xòan Bán lại trừ 10%
Đổi hộ lớn hơn trừ 10%
Bảo đảm tối đa 3 năm
Chùi rửa đánh bóng không tính tiền

** Price subject to change according to market value*
** Vàng & Hộ Xòan cũ, hư bể cũng mua.*

Jean's Jewelry trân trọng kính mời

CHỌN MẶT GỖ VÀNG
CHỌN TIỆM MUA XOÀN
XIN CHỌN TIỆM VÀNG JEAN

ĐẶC BIỆT
Hộ Xòan GIA ON SALE
mỗi thứ 1 hộ
Ai tới trước thì bán trước
Lẹ tay thì còn, chậm tay thì hết
Bớt từ 20% - 40% Hộ Xòan GIA

**Cám ơn quý khách thương yêu mua xòan 5 ly trở lên,
chúng tôi bán trả góp một năm không tính tiền lời.**

Tiếp **ĐÁNH THỨC** trang 2

từ chối thẳng thắn nhưng ôn hòa những áp bức từ bên ngoài đề lên thân phận con người của chúng ta; và hãy đối xử tử tế với nhau cho dù khác màu da, khác niềm tin, hay khác tiếng nói.

Dựa vào chiều hướng ủng hộ ngày càng tăng của người Mỹ đối với cuộc Đi Bộ Vì Hòa Bình hiện nay, chúng ta có thể tiên đoán khi Tăng Đoàn Đi Bộ Vì Hòa Bình đến đích cuối cùng vào ngày 13 tháng 2 năm 2026 tại Thủ Đô Hoa Thịnh Đốn sẽ là một sự kiện đáng ghi nhớ của năm 2026.

Huỳnh Kim Quang

Tiếp **NƯỚC MỸ** trang 1

Không phải nước Mỹ và thế giới chưa bao giờ nghĩ đến hành động quân sự trực tiếp chống lại tổng thống của chế độ độc tài Nicolás Maduro, mà vì những hạn chế đáng kể về pháp lý, hậu cần và ngoại giao. Rất nhiều các giáo sư, chuyên gia đã phân tích rõ, chi tiết về vấn đề này. Hoa Kỳ đã có một lịch sử lâu dài can thiệp để lật đổ hoặc bắt giữ các nhà lãnh đạo nước ngoài.

Vào ngày 20/12/1989, Bush đã phát biểu trước quốc dân, giải thích cuộc xâm lược là cần thiết để bảo vệ 35.000 người Mỹ ở Panama, bảo vệ dân chủ sau các cuộc bầu cử gian lận, và đưa Noriega ra công lý. Ông đã thông báo cho Quốc Hội vài giờ trước khi khai triển quân đội.

Chính quyền George H.W. Bush đã khởi động Operation Just Cause, khai triển 27.000 quân đến Panama. Noriega bị bắt, đưa đến Miami, xét xử và bị kết án 40 năm tù. Cơ sở pháp lý một phần dựa trên các hiệp ước về kênh đào Panama, cho phép sự hiện diện quân sự của Hoa Kỳ, và việc Noriega hủy bỏ kết quả bầu cử của Panama, mà Hoa Kỳ cho rằng đe dọa lợi ích của Mỹ. Chính quyền Bush cũng lập luận rằng các hoạt động buôn bán ma túy của Noriega là mối đe dọa đối với an ninh của Hoa Kỳ.

Kể đó là cuộc xâm lược Iraq năm 2003 và bắt giữ Saddam Hussein. Đó là một cuộc chiến tranh lật đổ chế độ toàn diện được Quốc Hội phê chuẩn và được biện minh theo Nghị quyết Iraq năm 2002.

Xa hơn nữa, sau vụ tấn công Trân Châu Cảng, Tổng Thống Franklin D. Roosevelt đã phát biểu trước Quốc Hội và yêu cầu Quốc Hội tuyên chiến với Nhật Bản.

Tôn ti, trật tự

“Quốc có quốc pháp, gia có gia quy.” Tất cả xã hội, dù lớn hay nhỏ, đều cần cấu trúc để hoạt động. Một gia đình không thể phát triển nếu mọi người phớt lờ các nguyên tắc gia đình. Một quốc gia sẽ rơi vào hỗn loạn khi các nhà lãnh đạo coi thường luật pháp đã được thiết lập. Cho dù đó một nguyên tắc do người Mẹ đặt ra trong bữa ăn tối hay một điều lệ trong Hiến Pháp của quốc gia, cũng cần được tôn trọng giữ cho mọi thứ trật tự, trừ khi có sự đồng thuận thay đổi.

Đây là sự khác biệt rất lớn giữa cuộc không kích của chính quyền Donald Trump và những người tiền nhiệm khác. Những tổng thống trước đã thông qua Quốc Hội vì luật tối cao của đất nước, Hiến Pháp – quy định rõ quyền tuyên chiến thuộc về Quốc Hội. Theo Hiến pháp Hoa Kỳ, Quốc Hội có trách nhiệm tuyên chiến, và có những luật lệ nhằm hạn chế việc khai triển quân sự đơn phương mà không có sự tham vấn của Quốc Hội.

Về mặt quốc tế, còn mờ nhạt hơn. Hiến chương Liên Hợp Quốc đảm sử dụng vũ

lực chống lại sự toàn vẹn lãnh thổ của một quốc gia khác, trừ khi đó là tự vệ hoặc được Hội Đồng Bảo An ủy quyền. Chính quyền của Trump đang dựa vào lý do "khủng bố ma túy" để tuyên bố rằng chế độ của Maduro đe dọa an ninh quốc gia Mỹ.

Tổng thống Trump đã “thông báo” cho Quốc Hội. Nó hoàn toàn khác với “thông qua” Quốc Hội.

Thượng nghị sĩ Mike Lee, đảng Cộng Hòa, Utah, viết trên X: “Tôi mong được biết điều gì đó, nếu có, có thể biện minh cho hành động này về mặt hiến pháp, khi không có tuyên bố chiến tranh hoặc sự cho phép sử dụng lực lượng quân sự.”

Ngày càng nhiều cá nhà phê bình lên tiếng chỉ ra đây không phải là một hành động phòng thủ như tuyên bố của Trump sau cuộc không kích. Venezuela không tấn công nước Mỹ. Đây là một cuộc xâm lược chủ động để bắt giữ một nhà lãnh đạo của quốc gia khác. Nếu không có sự đồng ý của Quốc Hội, đó là một sự vi phạm.

Chính quyền Trump đã phớt lờ cả hai điều lệ trong Hiến Pháp. Đồng thời, chính quyền này cũng đã làm suy yếu nghiêm trọng trật tự pháp luật quốc tế.

Chúng ta – những con côn trùng

Metamorphosis của Kafka ám ảnh độc giả không phải là bản thân sự biến đổi, mà là cách mọi người đối xử với nó một cách bình thường. Gregor lo lắng bị nghi làm hơn là về cơ thể kỳ dị của mình. Gia đình anh, ban đầu bị sốc, nhanh chóng chuyển sang thái độ khó chịu, xấu hổ và cuối cùng là sự im lặng tàn nhẫn. Kafka đã phơi bày một sự thật đáng lo ngại: xã hội thường coi trọng sự hữu ích hơn là nhân tính.

Nicolás Maduro là một tay độc tài, tham nhũng. Người dân Venezuela cần dân chủ, cần quyền bầu cử. Nhưng điều đó không có nghĩa một quốc gia khác trên địa cầu có quyền bỏ qua luật pháp quốc gia, tuyên ngôn quốc tế để đơn phương thi diễn quyền lực.

Nhiều tháng liền, chính quyền Trump đã công khai khoe thành tích các cuộc tấn công tàu thuyền gây chết người và bất hợp pháp, viện dẫn nhằm vào những kẻ buôn bán ma túy và đe dọa lật đổ chế độ Maduro. Lường viện do Cộng Hòa chiếm ưu thế không thể ngăn cản loạt hành động trên biển Carribean. Quốc Hội không phản đối cuộc tấn công bởi của chính quyền Trump, giết chết những người sống sót đang bám vào một chiếc thuyền.

Vào Tháng Mười Một, Trump tuyên bố đóng không phận chung quanh Venezuela. Vài tuần sau ra lệnh phong tỏa đất nước này. Về cơ bản, đây là những tuyên bố rất rõ ràng về ý định của chính quyền về những gì sắp xảy ra. Nhưng Quốc Hội im lặng.

Trump khẳng định trọng buổi họp báo Thứ Bảy rằng lật đổ Maduro là đã loại bỏ “trùm mạng lưới tội phạm không lồ buôn lậu lượng cocaine lớn vào Mỹ.” Thật trớ trêu, chỉ vài tuần trước, Trump đã ăn xả cho cựu Tổng thống Honduras Juan Orlando Hernández, người năm 2024 bị kết án về tội buôn bán cocaine và lãnh án 45 năm tù.

Cuối cùng, Trump tuyên bố sẽ điều hành Venezuela và “đòi lại dầu mỏ của người Mỹ ở đó.”

Javier Corrales, một chuyên gia về chính trị Venezuela, hiện là giáo sư khoa học chính trị của Amherst College khẳng định với NewYorker rằng “không quốc gia nào muốn

nghe hoặc trải nghiệm điều đó từ một quốc gia khác, bất kể họ theo chủ nghĩa cánh tả và chống chủ nghĩa tư bản hay không.”

“Tất nhiên, phe đối lập rất biết ơn vì Maduro đã ra đi. Nhưng đề biện minh cho những gì đã làm, phải nói rằng bài phát biểu của Trump là một trong những bài phát biểu tồi tệ nhất. Những lời biện minh được đưa ra là những điều mà hầu hết các thành viên phe đối lập sẽ cảm thấy xấu hổ khi nghe. Đây không phải là những điều mà phe đối lập từng mong muốn. ‘Chúng ta sẽ ở đó và chúng ta sẽ điều hành mọi việc và chúng ta sẽ lấy hết dầu mỏ và chúng ta sẽ giữ nguyên phần còn lại của chế độ Chavista.’ Đây là những tuyên bố sẽ làm rạn nứt liên minh mà chúng ta đang cố gắng xây dựng.”

Đa số những người khoác áo chiến binh chống chế độ Cộng Sản trên thế giới đang reo hò ca tụng “vị anh hùng dám nghĩ dám làm Donald Trump” đã lật đổ Maduro. Trong khi đó, ngay tại Venezuela, Quốc Hội bỏ phiếu bầu Phó Tổng Thống Delcy Rodríguez làm tổng thống lâm thời.

“Bà ấy là một đồng minh chính trị rất thân cận và đáng tin cậy của Maduro, và do đó, bà ấy có rất nhiều quyền tự chủ,” Javier Corrales nói.

Theo ông, điều mà chính quyền Trump muốn là một chính phủ dễ bảo hơn, sẵn sàng nhượng bộ về dầu mỏ cho Mỹ. Một trong những điều quan trọng nhất mà Trump muốn là tạo điều kiện cho các công ty dầu mỏ lớn của Mỹ vào Venezuela và tham gia vào ngành công nghiệp dầu mỏ của nước này. “Bạn không cần phải thay đổi chế độ ở Venezuela để đạt được điều đó. Nếu điều duy nhất mà Trump yêu cầu là tiếp cận nhiều hơn các tài sản dầu mỏ ở Venezuela, thì đó là điều mà Delcy Rodríguez và phần còn lại của chế độ sẽ dễ dàng cung cấp,” theo Javier Corrales.

Sau Venezuela, chính quyền Trump công khai đe dọa chiếm Greenland, Cuba. Phó chánh văn phòng của Trump, Stephen Miller, trả lời với CNN, “Greenland nên là một phần của Hoa Kỳ” vì tầm quan trọng về địa chiến lược của hòn đảo này trong việc giúp Washington thực hiện vai trò "cường quốc của NATO.” Miller khẳng định “Không ai sẽ chiến đấu với Hoa Kỳ về mặt quân sự vì Greenland.”

Mọi chuyện khá rõ. Giờ đây, không phải là hành động có hợp pháp hay không, mà là phải làm gì với sự phi pháp của nó. Bất kỳ Quốc Hội nào muốn thực thi quyền lực chiến tranh của mình đều có thể xử lý cuộc không kích Venezuela. Nhưng nếu nó có thể xảy ra, thì đã xảy ra. Những cử tri đã bầu một tổng thống từng gọi cuộc chiến tranh Iraq là “một điều ngu ngốc” và hứa hẹn chính sách đối ngoại “Nước Mỹ Trên Hết” giờ đây có thể có câu trả lời. Năm 2026, Hiến Pháp Mỹ vẫn còn đó, chỉ có Quốc hội mới có thể ngăn chặn các cuộc chiến tranh tùy tiện không hồi kết.

Nếu không, sau một đêm trời dark, nước Mỹ rất có thể sẽ thấy một dòng tweet của Trump về một cuộc chiến khác.

Và chúng ta, không mong muốn như Gregor Samsa, bỗng hóa thành những con côn trùng không lồ.

Kalynh Ngô

Mua báo, đọc báo là góp phần bảo vệ phẩm giá của chữ Việt, người Việt.

Tiếp **GIÁC MỘNG** trang 1

Thủ tướng Đan Mạch Mette Frederiksen thì khuyên ông Trump nên “ngừng lời đe dọa”, song cũng không giấu vẻ lo lắng. Bắc Âu, Baltic, Anh, Pháp đều lên tiếng ủng hộ chủ quyền Đan Mạch – nhưng phía sau vẻ đoàn kết ấy, vẫn thấy thấp thoáng nỗi hốt hoảng.

Người ta có lý để lo. Với ông Trump, đôi khi khó phân biệt đâu là trò nói chơi, đâu là kế hoạch thật. Lúc thì ông bảo muốn giúp dân Greenland giàu có. Lúc khác lại nói cần ngăn chặn tàu Nga, tàu Trung Quốc lảng vảng ngoài khơi. Người nghe từng câu cũng hiểu: câu chuyện Greenland không còn là lời đùa.

Hai đường đi nước bước

Giới quan sát ở Washington cho rằng Nhà Trắng đang đi hai đường song song. Một là móm tinh thần độc lập cho người Greenland, gieo nghi ngờ với Đan Mạch. Hai là thử đưa ra một dạng “thỏa ước liên minh tự do” – theo kiểu Hoa Kỳ từng ký với các quốc đảo Thái Bình Dương – để được quyền quân sự rộng rãi mà vẫn mang danh giúp phát triển.

Tháng Ba năm ngoái, Phó tổng thống J.D. Vance từng công khai chỉ trích Đan Mạch “thất bại với người dân Greenland” và bóng gió rằng Hoa Kỳ sẵn sàng “trò chuyện trực tiếp” với dân trên đảo. Rồi cuối năm, ông Trump cử Thống đốc Louisiana, Jeff Landry, làm đặc sứ riêng tại Greenland — một người chưa từng làm ngoại giao. Không ít người ở Copenhagen xem đó là cách Hoa Kỳ “đối xử với Greenland như thể nó đã là một nước riêng.”

Tin thêm từ tình báo Đan Mạch nói CIA và NSA đã tăng giám sát phong trào độc lập ở đây, thậm chí tìm những “người bản địa thân Mỹ”. Chính phủ Đan Mạch phải triệu tập đại sứ Mỹ nhiều lần trong năm qua, yêu cầu giải thích. Mỗi ngờ vực giữa hai đồng minh NATO chưa bao giờ rõ đến thế.

Một phiên bản khác của Học thuyết Monroe

Cách hành xử ấy khiến giới Âu châu nhớ lại Học thuyết Monroe – thời Mỹ về đường ranh cho cả Tây Bán Cầu và báo: “Châu Âu, xin đứng ngoài.” Ông Trump có vẻ đang đảo lộn tinh thần ấy, chỉ khác là lần này tầm mắt ông vươn tới vùng băng giá Bắc Cực. Với ông, Greenland là “mảnh đất chiến lược”, và từ đó, Washington có thể kiểm soát giao thương, quân sự, cả các tuyến hàng hải do băng tan nổi lên các nguồn lợi khác.

Châu Âu vẫn cố giữ thái độ bình tĩnh, nhưng các tuyên bố đã trở nên châm biếm: Ngoại trưởng Đức

mới đây nói, “NATO sẽ bảo vệ Greenland – kể cả khi nguy cơ đến từ Hoa Kỳ.” Một câu vừa đùa, vừa thật, chưa từng có tiền lệ.

Cơn mộng chưa tắt

Từ đất băng phương Bắc, người Greenland chỉ biết thờ dài. “Chúng tôi hiểu ý nghĩa của việc nằm trong vùng ảnh hưởng của Monroe Doctrine” – dân biểu Greenland ủng hộ phong trào độc lập nói. Với dân bản xứ, lịch sử dường như đang xoay vòng: từ quyền tự trị dưới Đan Mạch, nay lại đối diện với bóng dáng của một cường quốc khác.

Còn ở Washington, ông Trump vẫn nói năng như thể đang thương lượng một mảnh đất địa ốc, chỉ khác chỗ mảnh đất ấy lớn bằng một lục địa. Từ giấc mơ mua Greenland năm 2019 tới ý định “sáp nhập” năm 2026 là bảy năm – đủ dài để biến một ý tưởng hoang đường thành một khẩu hiệu chính trị.

Và nơi nào có Trump, nơi ấy chẳng bao giờ thiếu chuyện đề thiên hạ bàn tán.

Nguyễn Hòa

Tiếp **VIẾT** trang 1

trong những thập niên 80’s, rồi vượt qua mức độ dễ chi nghèo nhất Châu Á thập niên 90’s, xứ Việt Nam thời cộng sản.

Đã vậy, Tin sanh ra trong gia đình nghèo nhất trong các gia đình nghèo.

Bố Tin là thầy giáo mà lúc đó có câu tục ngữ “thầy giáo tháo giày.” Đã vậy, ông nội Tin lý lịch thứ 13 theo xếp hạng của chế độ thời ấy, là hạng tận cùng đáy xã hội vì là “kẻ thù nhân dân.” Nền bố Tin cũng bị xếp hạng thứ 12 thì đó mà ngóc đầu lên được. May là bố thì vào đại học Anh Văn là môn người có lý lịch hồng dots đặc vì chỉ chuộng Nga Văn, nên bố mới vào nội để tránh bị bắt đi nghĩa vụ lao động phải bị đầy qua Campuchia vác đạn cho người được đi nghĩa vụ quân sự được vinh hạnh cầm súng chết thay cho đảng.

Mẹ Tin thì cũng thuộc thành phần gia đình “nợ máu nhân dân,” buồn bán làm ăn thua lỗ nợ ngập đầu nên mang thai Tin mẹ cũng nghĩ làm ăn luôn để một mình bố chạy tiền gạo và phòng trọ. Mà cũng khó tìm phòng trọ thời đó vì các chủ nhà mê tin cứ sợ bà bầu đem xui xẻo. Nên phải mượn chỗ mắc tiền hơn bình thường. Nghèo lại nghèo thêm! Đã vậy “tháo giày” thì nhiều lúc chủ giày không trả tiền cả tháng lương vì con họ làm biếng học bị điểm xấu rồi đó hồ thầy giáo tháo giày dờ quá!

Nhưng trước khi Tin trong bụng mẹ, bố mẹ Tin cầu nguyện dâng Tin cho Chúa để phục vụ Chúa và tha nhân. Nhờ vậy, Tin ra đời

dù mẹ ăn uống thiếu thốn, có lẽ vậy nên Tin sanh thiếu gần hai tháng, nhưng mạnh khỏe đến hôm nay và thành đạt như sở nguyện.

Nhưng sóng gió lại đến.

Tin vừa ra đời thì chủ nhà không cho ở vì không muốn tiếng khóc em bé. May thay, có người bạn tốt trong hội thánh rước Tin cùng bố mẹ về ở căn gác nhỏ của họ chờ mẹ phục sức và Tin cứng cáp rồi hạ hồi liệu tính.

Chỉ được hai ngày, bố linh tính có chuyện bất trắc nên qua ngày thứ ba bố dẫn cả nhà Tin ba người vợ và đón xe đò về quê ngoại Tây Ninh.

Trên chuyến xe bốn tiếng, Tin khóc miết. Cũng may chuyến xe vắng người nên không bị lơ xe đuổi xuống. Đã vậy, xuống bến rồi, đề vào nhà ngoại, Tin vẫn khóc thêm nửa tiếng nữa trên chiếc xe lồi tái chế y như xe bò vì thân xe toàn bằng gỗ, không mùi với tiếng máy nổ như bò rống, vừa chạy vừa để lại đồng khối đen như muốn khoe sắc với mấy tầng trời xanh. Quả thật, sau này mới biết, đêm đó công an ập tới khám nhà đòi bắt bố mẹ Tin. Hèn chi Tin khóc như thể trút oán hờn.

Số là một năm trước đó, bố mẹ đã mượn căn phòng hàng xóm khu đó rồi bị công an trực xuất và cấm vĩnh viễn không trở lại khu đó vì “truyền đạo trái phép.” Khu này góc Cao Thắng và Hồng Thập Tự (sau đổi thành Nguyễn Thị Minh Khai), trước ngày Ba Mươi tháng Tư, toàn thương gia tư bản với những căn nhà đồ sộ đã bỏ đi Mỹ gần hết. Giờ thì ai muốn vô đây ở phải là gia đình cách mạng VC hoặc cán bộ gộc. Thế mà chỉ trong vài tháng, bố mẹ Tin cải đạo được bốn gia đình cách mạng tin Chúa. Tin này đến tai chính quyền nên họ kêu bà chủ nhà và bố Tin lên phường để điều tra, hỏi cung, bắt viết bản kiểm điểm, và rồi họ bắt bố mẹ Tin phải rời khỏi đó trong vòng 48 tiếng.

Hài nhi Tin tựa như hài nhi Giê-su vừa ra đời phải trốn sang Ai-cập vì bị bạo chúa Hê-rốt truy nã! Tin được tám tháng tuổi thì bố Tin đi theo ông nội diện H.O.11. Mấy H.O. đầu thì con cái đầu rể được đi theo, thế nên xảy ra tệ nạn cưới già lấy tiền để ghép hộ đi H.O.. Ăn gian được vài H.O. đầu thì phái đoàn Mỹ họ biết nên cắt điện con cái có vợ hoặc chồng không được đi. Thế là Tin và mẹ phải lãnh búa tạ ở lại để bỏ đi trước rồi bảo lãnh đi sau.

Thế là mất tám năm sau Tin và mẹ mới qua được Mỹ vì lúc ấy phải có quốc tịch mới bảo lãnh thân nhân được. Phải mất năm năm mới được vào quốc tịch Mỹ cộng thêm ba năm giấy tờ

Xem tiếp **VIẾT** trang 6

Nice Smiles

Dental Group

www.nicesmilesdentalgroup.com

CHRISTOPHER DAI NGUYEN D.D.S. & ASSOCIATES

• **Tiễn Sĩ Nha Khoa tại đại học U.S.C. Hoa Kỳ.** • **Kinh nghiệm hành nghề nhiều nơi.**

Free consultation (with only \$10/ X-ray film)

Mổ Gum (gum sugery) do bác sĩ chuyên khoa về nướu răng dùng tia sáng laser

NHẬN: Bảo hiểm PPO, Medical, và Medcaire.

From **\$50** Exam & 2X-Rays (Regular Cleaning)

Giờ làm việc:
Thứ Hai-Thứ Sáu: **9AM - 5PM**
Thứ Bảy: **9AM - 4PM**
Chủ Nhật: **By Appointment only**

NHA KHOA TỔNG QUÁT - THẨM MỸ & IMPLANT

From \$250 Deep Cleaning	From \$450 PFM Crown	From \$100 Extraction	From \$250 Bleaching (For 1 hour)
From \$300 Root Canal (1 Canal)	From \$700 Implant (Made in USA)	+ \$300 Custom Abutment	+ \$550 Custom Implant Crown

7611 Westminster Blvd., Westminster, CA 92683
(714) 379-2144 / (714) 379-2444 / (714) 877-5550 Text Message

PHÒNG MẠCH MỐI - KHỬ TRÙNG TIÊU CHUẨN OSHA
TẬN TÂM - KỸ LƯỜNG - NHỆ NHÀNG

Bộ trưởng Kristi Noem có mặt tại chiến dịch truy nã tại Saint Paul, Minnesota, hôm thứ Ba.

CHÍNH PHỦ TRUMP TĂNG CƯỜNG ĐẶC VỤ DI TRÚ TẠI TIỂU BANG MINNESOTA

Chính phủ Tổng thống Donald Trump đã gửi thêm khoảng hai nghìn nhân viên thuộc Cơ quan Di trú và Hải quan (ICE) cùng Bộ An ninh Nội địa (DHS) đến tiểu bang Minnesota, trong một cuộc bố trí lực lượng mà giới chức gọi là “lớn nhất từ trước đến nay”.

Trên mạng xã hội X, cơ quan ICE viết: “Có 100% khả năng ICE hiện diện tại khu vực Twin Cities – đây là chiến dịch lớn nhất của chúng tôi. Những ai vi phạm luật nhập cư hoặc gian lận sẽ bị truy nã.” Bộ An ninh Nội địa cũng xác nhận lực

lượng đang “tăng cường hoạt động tại Minneapolis để điều tra gian lận và trục xuất người nhập cư phạm pháp”.

Quyền Giám đốc ICE Todd Lyons nói với đài Newsmax rằng cuộc hành động này là “chiến dịch di trú lớn nhất trong lịch sử”, song ông không cho biết số nhân viên cụ thể. Chiến dịch mang tên Operation Metro Surge được khởi sự từ đầu tháng Chạp, tập trung tại khu vực Minneapolis – St. Paul.

Bộ trưởng An ninh Nội địa
Kristi Noem hiện có mặt tại

Minnesota, xuất hiện trong một cuộn phim tuyên truyền của DHS ghi cảnh bắt giữ một người Ecuador bị cáo buộc sát nhân tại quê nhà. Các đội đặc vụ được nói là đang thanh tra những cơ sở thuê mướn lao động bất hợp pháp và điều tra các vụ gian lận trợ cấp xã hội.

Thống đốc tiểu bang Tim Walz lên án hành động này là “một cuộc chiến chống lại Minnesota”, cho rằng “chính phủ liên bang đang đối xử với các tiểu bang như đối thủ”. Cộng đồng người nhập cư trong vùng tổ chức biểu tình, nhiều người tránh

TRÍ TUỆ NHÂN TẠO ĐƯỢC SỬ DỤNG GIA TĂNG TRONG LĨNH VỰC DI TRÚ

(Robert Mullins International)- Chính phủ Hoa Kỳ đang nhanh chóng mở rộng việc sử dụng trí tuệ nhân tạo (AI) trong các quyết định về di trú và chiếu khản.

Các hồ sơ di dân không chỉ được xem xét bởi các viên chức người thời mà còn bởi các hệ thống tự động có khả năng quét và phân tích khối lượng dữ liệu rất lớn. Các hệ thống này tìm kiếm sự khác biệt, thông tin bị thiếu và các yếu tố bất thường. Kết quả là, các đơn xin di dân đang được xem xét kỹ lưỡng hơn bao giờ hết.

Hai công cụ AI chính được sử dụng: StateChat và Hệ thống Phân loại Bằng chứng của Sở Di Trú.

StateChat: Đưa ra quyết định nhanh hơn, ít linh hoạt hơn. StateChat là một hệ thống trí tuệ nhân tạo tạo sinh được Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ sử dụng. Nó giúp các viên chức lãnh sự nhanh chóng nắm bắt các hướng dẫn chính sách, soạn thảo phản hồi và phân tích thông tin liên lạc nội bộ. Công cụ này hiện đang được các Lãnh sự quán sử dụng rộng

ra nơi công cộng vì lo bị bắt giữ.

Minnesota là nơi có cộng đồng người Somali đông nhất Hoa Kỳ. Giới quan sát cho rằng việc tăng cường đặc vụ lặn này phản ánh mối căng thẳng dai dẳng giữa chính phủ Trump và nhà chức trách tiểu bang trong các vấn đề di trú và phúc lợi xã hội.

rãi.

Điều này có nghĩa là:

- Các viên chức cấp chiếu khán có thể áp dụng các quy định nghiêm ngặt và nhất quán hơn, ít chỗ cho phán quyết cá nhân hoặc đưa ra các quyết định có tính linh hoạt “ngoài khuôn khổ”.

- Sự khác biệt giữa các lời khai hiện tại của đương đơn so với những thông tin đã cung cấp trong quá khứ có thể bị phát hiện nhanh hơn.

Công cụ Phân loại Bằng chứng của Sơ Di Trú: Xét duyệt nhanh hơn, biên độ sai sót nhỏ hơn. Sơ Di Trú sử dụng công cụ trí tuệ nhân tạo (AI) có tên là Công cụ Phân loại Bằng chứng để phân loại và gắn nhãn các tài liệu được nộp kèm theo. Điều này giúp các viên chức xem xét hồ sơ nhanh hơn, nhưng cũng hạn chế tính linh hoạt.

Kết quả là:

- Các tài liệu được sắp xếp kém hoặc gắn nhãn sai có thể bị bỏ qua hoặc hiểu nhầm.

- Các bằng chứng quan trọng nhưng không phù hợp rõ ràng với các danh mục như dự tính có thể ít được sự chú ý hơn.

- Hồ sơ có thể được duyệt xét quá nhanh khiến viên chức không kịp sử dụng phán đoán cá nhân để sửa lỗi.

Các đương đơn gửi một số lượng lớn tài liệu phải hết sức chú ý đến cách thức sắp xếp, dán nhãn và giải thích bằng chứng.

Những điểm chính
 Khi trí tuệ nhân tạo trở
 thành một phần thường nhật

Lê Minh Hải.

trong việc đưa ra quyết định di trú, một số bài học đã trở nên rõ ràng:

- Tính nhất quán rất quan trọng đối với tất cả các đơn xin, cả trong quá khứ và hiện tại.
- Dữ liệu chính xác là quan trọng hơn bao giờ hết; những sai sót nhỏ có thể tạo ra những vấn đề lớn.
- Các lập luận dựa trên chính sách có thể an toàn hơn các lập luận sáng tạo.
- Hồ sơ nên được chuẩn bị để máy móc xem xét, chứ không chỉ dựa vào đánh giá của con người.

Trí tuệ nhân tạo có thể đẩy nhanh quá trình duyệt xét di trú, nhưng đồng thời nó không chấp nhận sai sót và cũng không chấp nhận những nội dung không được trình bày rõ ràng.

Quý độc giả muốn có thêm tin tức cập nhật, xin liên lạc với một văn phòng Robert Mullins International gần nhất:
Westminster: (714) 890-9933, San Jose (408) 294-3888, Sacramento (916) 393-3388 Email: info@rmiodp.com Hoặc www.facebook.com/rmiodp

BẢO LÃNH VÀ ĐẦU TƯ Ở ĐẦU AN TOÀN VÀ HIỆU QUẢ?

CHỈ CÓ TẠI:

TEA Regional Center

\$800,000 JKML Regional Center

VESTING & PROJECT OWNER

733 S BURLINGTON, LLC

79 UNIT MULTIFAMILY DEVELOPMENT	JOB CREATION 130 + jobs	TOTAL EB-5 FUNDS \$8,000,000	EB-5 INVESTORS 10 INVESTORS	TOTAL PROJECT COSTS \$20MM
--	-----------------------------------	--	---------------------------------------	--------------------------------------

RMI ROBERT MULLINS INTERNATIONAL

Invest for Future Generations

40 NĂM, VẪN ƯỚC MƠ DÀNH CHO THẾ HỆ TƯƠNG LAI

Văn phòng Robert Mullins International thành lập và phát triển đến ngày nay, qua 40 năm phục vụ, là do sự tin tưởng, ủng hộ của bà con Việt Nam. Khó mà nói hết sự tin cậy này. Đồng thời cũng do sự làm việc cật lực của BAN GIÁM ĐỐC và NHÂN VIÊN VĂN PHÒNG TRẢI DÀI 4 THẬP NIÊN.

1987-1997: THỜI GIÀN CỰC THỊNH của chương trình ODP ra đi trực tực: TY NÂNG TRÌ LAI, U-11, HO, MCCAIN, PIP, ĐOÀN TỰ GIA ĐÌNH

1997-2007: CAO ĐIỂM BẢO LÃNH ĐI DẪN NHƯ VỢ-CHỒNG, VỊ HÔN PHỤ THẾ, CHA MẸ, CON CÁI, TỶ SĨ RI, DU HỌC, DU LỊCH

2007-2017: THAM QUAN THỊ TRƯỞNG, DU HỌC F1, KINH DOANH LIA, ĐẦU TƯ LIÊN CÔNG TY VIỆT & MỸ

2017-ĐẾN NAY: CÔNG VIỆC H1B, EB1C, EB2, EB3, EB4, ĐẦU TƯ EB-5 TRỰC TIẾP HOẶC GIÁN TIẾP

1987-1997: THE GOLDEN ERA FOR THE ORDERLY DEPARTURE PROGRAM (ODP) - INCLUDING REFUGEES, AMERICAN CHILDREN, U-11, HO, MCCAIN, PIP, AND FAMILY REUNIFICATION

1997-2007: THE HEIGHT OF IMMIGRANT SPONSORSHIP FOR SPOUSES/FIANCÉES, PARENTS, CHILDREN, R1 RELIGIOUS WORKERS, STUDENT VISAS, AND TOURIST VISAS

2007-2017: MARKET EXPLORATION, F1 STUDENT VISAS, LIA BUSINESS VISAS, AND INTER-COMPANY INVESTMENT BETWEEN VIETNAMESE & AMERICAN COMPANIES

2017-PRESENT: EMPLOYMENT H1B, EB1C, EB2, EB3, EB4, AND EB5 DIRECT OR INDIRECT INVESTMENT

At Robert Mullins International, we remain committed to being a valuable member of the Vietnamese community—and we pledge to carry this mission forward for many decades to come.

Tại Robert Mullins International, chúng tôi luôn tâm nguyện là một thành viên hữu ích của cộng đồng Việt Nam và sẽ giữ tâm nguyện này trong nhiều thập niên sắp đến.

9070 BOLSA AVE
WESTMINSTER, CA 92683
TEL: 1.714.890.9933
EMAIL: info@rmiudp.com
(trong khu Hồ Núi Plaza)

779 STORY RD, STE 70
SAN JOSE, CA 95122
TEL: 1.408.294.3888
EMAIL: info@rmiudp.com
(ghia trước Wal-Mart)

6930 65TH ST, STE 105
SACRAMENTO, CA 95823
TEL: 1.916.393.3388
EMAIL: info@rmiudp.com
(Gần Hương Lan Sandwiches)

RANG MI
47 PHUNG KHAC KHOAN
P. TÂN DINH, Q.1
TEL: (+84) 28 3914 7638
EMAIL: info@rmiudp.com

TỔ HỢP LUẬT SƯ

DAVID M. WARD & ASSOCIATES

Attorney At Law

**KINH NGHIỆM TỪ NĂM 1979 VỀ TAI NẠN XE CỘ
VÀ THƯƠNG TÍCH CÁ NHÂN**

9842 Bolsa Ave., #203, Westminster, CA 92683

**CHUYÊN VỀ
TAI NẠN XE CỘ,
SỞ LÀM
VÀ THƯƠNG TỔN
CÁ NHÂN**

**TAI NẠN: XE CỘ, SỞ LÀM, NHÀ HÀNG,
SIÊU THỊ, TỘI PHẠM, BẤT CẦN Y TẾ V.V...**

*Luật Sư có mặt tại Văn phòng mỗi ngày
để Quý vị có thể tham khảo trực tiếp.
Chính Luật sư Mỹ thương thảo
với hãng Bảo hiểm và tranh cãi tại Tòa.
Quý vị không phải trả lệ phí
nếu không được bồi thường.*

Xin liên lạc
Phụ Tá:
DŨNG PHẠM

Tốt nghiệp Đại Học Tiểu Bang California

Bus: (714) 636-1228

*Sau giờ làm việc, xin gọi:
(714) 906-6440*

PHỞ KHÔNG HÔI

Duy nhất tại hải ngoại
PHỞ TÀU BAY LÝ THÁI TỔ
Chính truyền
Phục vụ khách sành ăn phở

PHỞ TÀU BAY L.T.T.#1

CHÍNH GỐC PHỞ TÀU BAY LÝ THÁI TỔ SAIGON

3610 W. FIRST ST., #C, SANTA ANA, CA 92703

Tel: (714) 531-6634

BÁNH CUỐN TRÁNG TAY

Giáo sư Đặng Thông Phong (hình trên do PTH chụp năm 2008).

Tôi có cơ duyên từ nhiều năm gặp gỡ, nói chuyện, phỏng vấn Giáo sư Đặng Thông Phong, người tôi thường theo thói quen gọi là Thầy Phong, người được gọi là Sensei Phong trong võ phái Aikido. Một phần cũng vì, hai người bạn thân của tôi là học trò của Thầy Phong từ thời họ còn ở Việt Nam. Những lần hai bạn này từ Texas tới Quận Cam vì những việc riêng, hoặc vì các hoạt động võ học, tôi lại có dịp tới thăm Thầy Phong. Bây giờ, Giáo sư Đặng Thông Phong, một bậc thầy lớn trong giới võ học Việt Nam và Hoa Kỳ, sinh ngày 10 tháng 2/1935 tại Thừa Thiên, Huế, Việt Nam, đã từ trần tại Fountain Valley, California, hôm 10 Tháng 12/2025, hưởng thượng thọ 90 tuổi.

Giáo sư Đặng Thông Phong là vị thầy nổi tiếng trong giới võ học Việt Nam từ trước 1975, cho tới ra hải ngoại. GS Đặng Thông Phong uyên bác nhiều môn võ, đã mang Huyền Đài Đệ Thất Đẳng Hiệp Khí Đạo Aikikai, được tôn lên làm Chủ tịch Aikido Tenshinkai Federation, có Huyền Đài Đệ Lục Đẳng Thái Cực Đạo, Huyền Đài Đệ Ngũ Đẳng Nhu Đạo, được tôn lên làm Quyền Chương môn Thiếu Lâm Hàn Bái Đường, và được giới võ học Hoa Kỳ phong làm Inductee - World Martial Arts Hall of Fame 1999. GS Đặng Thông Phong cũng từng là Cựu Sĩ Quan Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa.

Theo Tự Điển Bách Khoa Mờ Wikipedia, GS Đặng Thông Phong là em trai của Đặng Thông Trị sinh năm 1935 là một võ sư người Việt Nam. Sự nghiệp võ thuật của GS Phong bắt đầu vào năm 1950, tại Học viện Võ thuật Hàn Bái, Sài Gòn. Ở đó, GS Phong bắt đầu huấn luyện Hàn Bái Đường Việt Kungfu của Thiếu Lâm và Judo. Năm 1963, GS Phong bắt đầu đào tạo tại Taekwondo tại Học viện Quân sự võ thuật và Giáo dục thể chất tại Thủ-Đức.

Năm 1967, trung tướng Choi Hong Hee, Chủ tịch Liên đoàn Taekwondo quốc tế (ITF) mời Sensei Phong đến Seoul tham quan võ thuật ở địa phương của trường và nghiên cứu về cách thức tổ chức. Cũng trong năm đó, Sensei Phong đi thăm trụ sở Aikikai Thế giới ở Tokyo, Nhật Bản để huấn luyện thêm cho mình và được cấp Đăng 3 trong Aikido. Khi trở về Việt Nam, ông được đề cử làm

Giám đốc kỹ thuật của Học viện Quân sự võ thuật và Giáo dục của chính phủ VNCH.

Năm 1968, O-Sensei Ueshiba Morihei trao giấy chứng chỉ cho Sensei Phong, người có thâm quyền để tổ chức, đào tạo và mở rộng Aikido trong toàn Việt Nam theo tinh thần của tình yêu và hòa bình. Và từ đó, Sensei Phong thành lập Liên đoàn Aikido Tenshinkai, trong đó ông đã giữ vị trí Chủ tịch cho đến cuối đời. Ten có nghĩa là Thiên, Shin có nghĩa là tìm, và Kai có nghĩa là tổ chức. Đưa chúng tôi nhau Tenshinkai có ý nghĩa là Hội Thiên-Tâm.

Năm 1969, Sensei Phong đã lãnh đạo đội Taekwondo đầu tiên của người Việt Nam Cộng Hòa để tham gia trong khu vực Đông Nam Á tại Hồng Kông. Sau đó ông được thăng lên làm Giám đốc kỹ thuật của Việt Nam Cộng hòa của Liên đoàn Võ thuật quân sự.

Năm 1970, Sensei Phong bắt đầu một chương trình dạy Aikido tại các Hàn lâm viện quân sự khác nhau và trong một số đơn vị chiến đấu của quân chủng của Việt Nam Cộng hòa. Ông cũng đã giới thiệu Aikido đến bốn Mẫu High Schools tại Sài Gòn, Việt Nam trong năm 1972. Từ 1971-1973, ông đã tổ chức đăng bài của Tổng thư ký cho cả hai Liên đoàn Judo Việt Nam và Liên đoàn Taekwondo Việt Nam.

Sau sự kiện năm 1975. Là một quân nhân của VNCH, ông bị bắt làm tù binh và trở thành tù cải tạo. Sau ba năm trong trại, ông trốn thoát hai lần và trong khi tìm cách để bỏ trốn, ông bị bắt giữ cả hai lần và đã ở tù bảy năm rưỡi. Sau khi ra khỏi nhà tù, Sensei Phong đã cố gắng trốn thoát khỏi Việt Nam nhiều lần, nhưng đã nhưng thất bại. Trong một nỗ lực khi ông tìm cách rời khỏi đất nước bằng thuyền, ông bị bắt và trải qua tám tháng tiếp theo trong tù. Trong nỗ lực khác, ông tìm cách rời Việt Nam bằng cách đi qua Campuchia để tiếp cận với Thái Lan, nhưng đã bị bắt tại Campuchia. Năm 1985, sau khi nhiều nỗ lực không thành công, ông cuối cùng cùng thoát ra khỏi Việt Nam lần thứ mười tám và Sensei Phong đặt chân lên đất Mỹ ngày 26 tháng 2/1986.

Tại Mỹ, không quên sứ mệnh O-Sensei Ueshiba Morihei đã ủy thác cho ông, Sensei Phòng làm việc chăm chỉ để thiết lập hiện Liên đoàn Aikido

TỪ BIỆT GIÁO SƯ ĐẶNG THÔNG PHONG

Phan Tấn Hải

Tenshinkai. Năm 1988, ông thành lập Westminster Aikikai, Tenshinkai. Ngày 24 tháng 10 năm 1991, Aikido Foundation, Aikido Thế giới trụ sở tại Tokyo, Nhật Bản, chính thức công nhận Aikido Tenshinkai như là một Liên đoàn ở Hoa Kỳ. Cùng năm đó, Sensei Phong được mời tham dự lễ kỷ niệm 60 năm thành lập Aikido tại Tokyo.

Bên cạnh việc giảng dạy của mình tại Quận Cam Sensei Phong cũng tổ chức nhiều cuộc hội thảo tại Dojo và các địa điểm khác nhau trong đó bao gồm Oakland, CA, Texas, Florida, Pháp, Hoà Lan và Việt Nam. Năm 1994, ông dạy tại một số hội thảo quốc tế tại Pháp và Hoà Lan trong ba tuần. Cũng trong năm đó, Sensei Phong được vinh danh tại tổ chức "Những người Việt xuất sắc", người đã làm việc hết mình cho xã hội hơn nửa thế kỷ và mang lại vinh quang cho đất nước sở tại, tại Việt Nam và người dân ở đó.

Trong bài viết nhan đề “*Thầy Đặng Thông Phong: Một Ngon Núi Như Thế*” vào năm 2028, tôi (nhà báo Phan Tấn Hải) đã viết những cảm xúc của mình về Thầy. Bài đó trích như sau:

“Chúng ta có thể dễ dàng gặp Thầy Đặng Thông Phong ở rất nhiều nơi. Không chỉ là ở những thành quả võ thuật mà Thầy đã đạt được qua trọn một đời, mà còn ở nơi một cuộc đời đã biến thành huyền thoại sinh động, và còn như một hiện thân tinh lọc của một nền văn hóa Phương Đông.

Từ thời còn trẻ, Thầy Đặng Thông Phong đã từng là võ sư nhiều năm dạy các môn võ Judo, Thiếu Lâm Hàn Bái, Taekwondo, và rồi sau đó suốt một đời gắn bó với Aikido, một môn võ được nhiều thế hệ người Việt trong và ngoài nước xem như đồng hóa với tên tuổi và cuộc đời của Thầy. Vậy đó, Thầy và Aikido là một.

Hai người bạn thân từ thời nhỏ của tôi là cặp vợ chồng võ sư Trần Phú Hữu và Nguyễn Văn Kỳ Minh Phụng đã không thể nghĩ khác hơn được. Và tôi cũng thế, không thể nghĩ khác hơn được: Thầy là hiện thân của tinh hoa võ đạo Aikido, từ đi, đứng, nằm ngồi, hít thở, nói cười... đều hiện lộ sự trầm tĩnh nhưng sắc bén, vững vàng nhưng nhạy cảm, kinh nghiệm dày dặn nhưng thơ mộng cực kỳ, ngời tỉnh lặng trong như núi đá nhưng khi đứng dậy ra chiêu thì biến ảo tới khó lường. Hai người bạn này của tôi đã học Aikido từ Thầy nhiều năm trước 1975 tại Sài Gòn. Còn tôi chỉ là một nhà thơ ngoài hè phố. Nói thể để ghi nhận rằng, rất nhiều thế hệ người Việt đã và đang nhìn Thầy Đặng Thông Phong với Aikido là một.

Nhiều vị thầy võ khác trên thế giới cũng nhìn về Thầy như thế. Một thí dụ gần, như bài viết "Report from Masahilo Nakazono Memorial Aikido Event Nov07" trên trang Martialscafe.com về một đại hội Aikido tại Anh Quốc ngày 27-10-2007, khi Thầy Đặng Thông Phong được mời tham dự trong vị trí võ

sư khách, mô tả qua ngòi bút của võ sư Henry Ellis, xin trích dịch ra tiếng Việt nơi đây:

"... Sau khi ông [Thầy Đặng Thông Phong] bước lên thảm võ và biểu diễn chỉ vài kỹ thuật, chúng tôi đều nhìn với niềm kính phục một người đàn ông không thể tin là có được này đã để lại dấu ấn của ông ta nơi đây trên nước Anh. Thầy Phong là một người đàn ông có phong thái dịu dàng, cho tới khi ông bước lên thảm võ, nơi ông trở thành một khối xung điện, ông là thầy võ Aikido gây ấn tượng nhất." (Phong Sensei although well known in the USA and France was relatively unknown to the organisers of this event. After he stepped on the mat and demonstrated just a few techniques we all looked in awe at this incredible man who has left his mark here in the UK. Phong Sensei is a gentle mild mannered man until he steps on the mat where he becomes a human dynamo he is a most impressive Aikidoist.)

Bây giờ thử nhìn từ một hướng khác. Nếu vào trang Amazon.com để tìm sách về Aikido, bạn sẽ thấy tác giả Đặng Thông Phong có ba tác phẩm về Aikido đang gửi bán nơi mạng này.

Cả ba cuốn đều viết bằng Anh Ngữ -- *Aikido Basics*, xuất bản năm 2003; *Aikido Weapons Techniques: The Wooden Sword, Stick, and Knife of Aikido*, năm 2006; và *Advanced Aikido*, năm 2006 - tất cả đều ký tên chung với Lynn Seiser, một bác sĩ tâm lý và là một võ sư nhiều thập niên, hiện là học trò Thầy Phong.

Ban biên tập của trang Amazon đã ghi về Thầy Phong như sau, trích dịch:

" *The World Martial Arts Hall of Fame đã hai lần vinh danh Thầy Phong: một lần vì chuyên môn của ông về Aikido và lần sau vì sự nghiệp suốt đời của ông cho võ thuật. Cuộc đời ông từng được tường thuật trên nhiều bài ở các tạp chí võ thuật Karate Illustrated, Aikido Journal, Aikido Today, Martial Arts and Combat Sports, và Black Belt...*" (The World Martial Arts Hall of Fame inducted Phong twice: once for his expertise in Aikido and again for his lifelong dedication to the martial arts. He has been featured in Karate Illustrated, Aikido Journal, Aikido Today, Martial Arts and Combat Sports, and Black Belt.)

Ban biên tập Amazon cũng ghi rằng các cuốn sách của Thầy Phong không chỉ giúp người đọc nắm vững kỹ thuật môn võ Aikido, mà còn khơi mở sâu hơn một sự hiểu biết về "lịch sử, triết học và các khái niệm nơi trọng tâm của môn võ này."

Đúng vậy. Nếu hiểu triết học là một cách sống, Thầy Đặng Thông Phong là một hiện thân sinh động của một phương diện độc đáo của văn hóa Phương Đông.

Khi người ta tìm học võ, có rất nhiều lựa chọn để suy tính, nhiều môn võ để tìm đến. Cũng y hệt như khi học âm nhạc, bạn có thể sẽ cần

Sách "aikido basics" của Giáo sư Đặng Thông Phong.

nhắc để tìm học cổ nhạc hay tân nhạc, đàn guitar hay đàn dương cầm. Mỗi môn học đều cần nhiều thập niên mới thành thạo, và sau đó phải cần tới một tâm hồn nhạy cảm với cuộc đời mới nhập làm một được với tinh hoa của môn học của mình. Võ học, âm nhạc, thi ca, hay bất kỳ môn học nhân văn nào của con người đều là những cách tiếp cận với cái thâm sâu của đời sống này, và tận cùng là cái thâm sâu của tâm hồn chúng ta. Đó là một thế giới ẩn kín, khi được tiếp cận và được khám phá sẽ biến chúng ta thành một con người khác. Hoàn toàn khác. Vẫn đi, vẫn đứng trong cuộc đời, nhưng lại là hiện thân đa thật của một nền văn hóa thâm sâu. Thầy Đặng Thông Phong là một bậc thầy như thế, không chỉ là một hiện thân của tinh hoa võ đạo Aikido mà còn là một hiền lộ văn hóa Phương Đông.

Tiến sĩ Lynn Seiser, người ký tên chung trên các sách của Thầy Phong, cũng từng tâm sự trên một diễn đàn Aikido năm 2007 rằng sau nhiều thập niên học nhiều môn võ khác nhau và mang nhiều đai đen khác nhau, ông chọn "mang đai trắng khi đã 44 tuổi bởi vì tôi đã tìm ra một người (Thầy Đặng Thông Phong của Tổng Cuộc Tenshinkai Aikido) thực sự xứng đáng để theo học. Đó là hồi 12 năm trước." (I strapped on a white belt at 44 because I found some one (Sensei Dang Thong Phong of Tenshinkai Aikido) truly worth training under. That was 12 years ago.)

Nghĩa là, không phải là môn võ. Nhưng phải là con người. Không phải là chiêu thức này, hay thế tấn kia. Mà phải là một nền võ đạo được hiện thân thành một thật đa xương cốt, hiện thân đi đứng nằm ngồi, hiện thân nói cười vui buồn... Đó là văn hóa. Thầy Đặng Thông Phong là một hiện thân như thế.

Bạn có thể dễ dàng gặp Thầy Phong trên đường phố Bolsa ở Quận Cam khi Thầy đi chợ, nơi công một

trường tiểu học Westminster khi Thầy đón cháu rời lớp, hay trong bộ võ phục độc đáo của Aikido nơi võ đường ở góc đường Westminster/Newland. Đó là một ông cụ có tác người gây nhưng rắn chắc, khuôn mặt trầm tư lặng lẽ nhưng nụ cười lại thân thiện nồng ấm.

Bạn cũng dễ dàng gặp thế đứng đó và khuôn mặt đó của Thầy Phong, khi bạn bước vào các tiệm sách Mỹ như Borders Book, hay Barnes & Noble và ngược nhìn lên các bìa sách võ thuật.

Và rồi tận cùng, bạn sẽ dễ dàng gặp Thầy Đặng Thông Phong khi đọc lại lịch sử quê nhà, trên đó Thầy đã lưu lại những dấu ấn lớn lao về võ học, và truyền lại cho nhiều thế hệ võ sư cùng nối tiếp một truyền thống về võ đạo. Nơi đó, một nhân cách như thế, một văn hóa như thế, Thầy là một ngọn núi như thế.” (Hết trích)

Bây giờ, Thầy Đặng Thông Phong đã ra đi. Linh cữu của GS Đặng Thông Phong đang được quản tại:

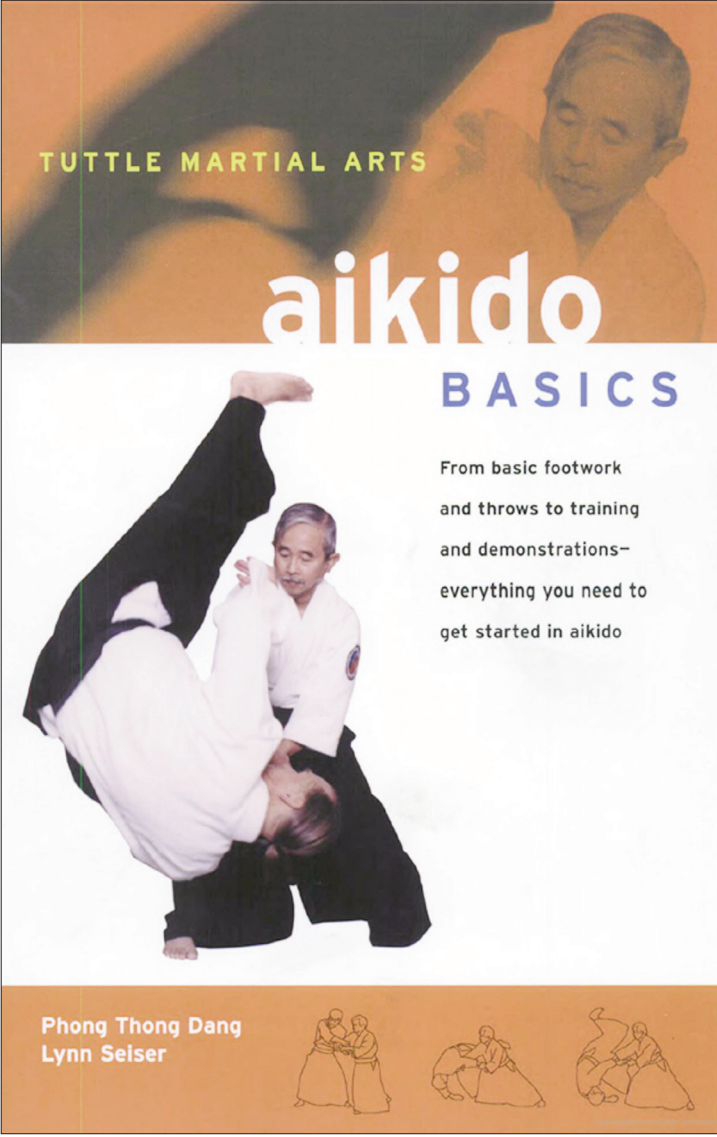
Lakeside Chapel (Chapel #9), Westminster Memorial Park & Mortuary, 14801 Beach Boulevard - Westminster - CA 92683

Theo chương trình tang lễ, thăm viếng sẽ là Thứ Bảy 10/1/2026, từ 10:30 am tới 3:00 pm; và Chủ Nhật 11/1/2026, là Thăm viếng, tưởng niệm, di quan từ 9:30am tới 3:00pm.

Các câu hỏi về tang lễ, xin liên lạc: Email: AikidoTenshinkai@yahoo.com /Text: (949) 331-8775

Thầy Phong đã ra đi. Hai bạn thân của tôi, hai người học trò của Thầy Phong mà tôi có tình thân từ thời theo học ở Đại học Văn Khoa Sài Gòn trước 1975, cũng chỉ còn lại một người. Bài này được viết như lời trần trọng từ biệt Giáo sư Đặng Thông Phong, đồng thời chia buồn với tang gia và võ phái. Và sau cùng, là lời chia buồn với bạn Nguyễn Văn Kỳ Minh Phụng: Thầy của Phụng đang gặp anh Hữu kia.

Phan Tấn Hải

Cell: 714. 925-2595

LUẬT SƯ PHÍ THẤP NHẤT

GIỜ LÀM VIỆC: Thứ Hai - Thứ Sáu: 9AM - 6PM
Thứ Bảy từ 10AM - 2PM * Chủ Nhật: Xin lấy hẹn

VĂN PHÒNG LUẬT SƯ

ANDRÉ LÂM & VICKIE HẰNG LÊ

9039 Bolsa Ave. # 218, Westminster, CA 92683

Web.site: www.andrelam.com

Trong giờ làm việc **714. 379-6449**

CHUYÊN LO BỒI THƯỜNG TAI NẠN XE CỘ

Ngoài ra văn phòng còn chuyên lo về các dịch vụ: Di trú (Immigration); Khánh tận tài sản (Bankruptcy); Ly dị cấp dưỡng (Family Law); Luật thương mại (Business Litigation); Hình luật, trộm cắp và tội đại hình; Tai nạn nghề nghiệp, v.v...

TẬN TÂM – UY TÍN

PHÂN ƯU

Nhận được tin buồn:

Chủ Tịch Aikido Tenshinkai Federation
VÕ SƯ ĐẶNG THÔNG PHONG
Pháp Danh: **PHỔ AN LẠC**

Đã mệnh chung ngày 10 tháng 12 năm 2025
tại Nam California, Hoa Kỳ

HƯỞNG THƯỢNG THỌ 90 TUỔI

CHÚNG TÔI CHÂN THÀNH CHIA BUỒN CÙNG
BÀ QUẢ PHỤ HỒ THỊ NHÀN VÀ TANG QUYẾN,
CÙNG TOÀN THỂ HUẤN LUYỆN VIÊN & VÕ SINH AIKIDO
CỦA LIÊN ĐOÀN AIKIDO TENSINKAI

THÀNH TÂM NGUYỆN CẦU HƯƠNG LINH
VÕ SƯ ĐẶNG THÔNG PHONG,
PHÁP DANH PHỔ AN LẠC

SỚM SIÊU SINH TỊNH ĐỘ

* * *

Ô.B. GRAND MASTER NGUYỄN QUỐC LÂM
Giám Đốc Võ Đường
QUỐC LÂM TAEKWONDO, Houston, Texas
(Sư Phụ của Huyền Đại Hoàng Văn Chương
môn Taekwondo từ 1984 tại Saigon, Việt Nam)

THÀNH KÍNH PHÂN ƯU

PHÂN ƯU

Nhận được tin buồn:

Võ sư đồng môn đồng khóa Taekwondo 1962
GRAND MASTER ĐẶNG HUY ĐỨC
Pháp Danh: **NHẬT NGHĨA**

Đã mệnh chung ngày 25 tháng 12 năm 2025
tại Nam California, Hoa Kỳ

HƯỞNG THỌ 82 TUỔI

CHÚNG TÔI CHÂN THÀNH CHIA BUỒN CÙNG
BÀ QUẢ PHỤ ĐẶNG CẢNH CONNIE VÀ TANG QUYẾN,
CÙNG TOÀN THỂ HUẤN LUYỆN VIÊN & VÕ SINH
HỌC VIỆN VÕ THUẬT HWA-RANG-KWAN

THÀNH TÂM NGUYỆN CẦU HƯƠNG LINH
GRAND MASTER ĐẶNG HUY ĐỨC,
PHÁP DANH NHẬT NGHĨA

SỚM SIÊU SINH TỊNH ĐỘ

* * *

Ô.B. GRAND MASTER NGUYỄN QUỐC LÂM
Giám Đốc Võ Đường
QUỐC LÂM TAEKWONDO, Houston, Texas
Huynh Đệ Đồng Môn đồng khóa Taekwondo đầu tiên năm 1962
do các Võ Sư Đại Hàn phụ trách huấn luyện tại Saigon, Việt Nam

THÀNH KÍNH PHÂN ƯU

PHÂN ƯU

Nhận được tin buồn

Grand Master **ĐẶNG HUY ĐỨC**
Pháp danh: **NHẬT NGHĨA**

Sinh ngày 16 tháng 9 năm 1944 tại Gia Định, Việt Nam
Từ trần lúc 10 giờ 49 phút sáng thứ Năm, 25 Tháng 12, năm 2025 tại OrangeCounty, California, Hoa Kỳ

Hưởng thọ 82 tuổi

Linh Cữu được quàn tại
Hua Yuan Center at Rose Hills – Hall of Grace
3890 Workman Mill Road, Whittier, CA 90601

Xin thành thật chia buồn cùng
Bà Quả Phụ Đặng Huy Đức, nữ danh Đặng Cảnh Connie
và toàn thể tang quyến.

Nguyện cầu hương linh
Grand Master ĐẶNG HUY ĐỨC, pháp danh: NHẬT NGHĨA
sớm về miền tiên cảnh.

Trần Dạ Từ-Nhã Ca • Phan Tấn Hải • Huỳnh Kim Quang • Nguyễn Thanh Huy
Hòa Bình • Hằng Nguyễn • Quyên Trần • Khanh Nguyễn • Hubert Nguyễn
Tammy Trần • Julie Trần Quỳnh Như và Việt Báo

ĐỒNG THÀNH KÍNH PHÂN ƯU

CÁO PHÓ

Gia đình chúng tôi vô cùng thương tiếc trân trọng báo tin buồn cùng thân bằng quyến thuộc và thân hữu xa gần,
Chồng, Cha, Ông của chúng tôi:

Grand Master **ĐẶNG HUY ĐỨC** Pháp danh: **NHẬT NGHĨA**

- *Đệ Cử Đẳng Huyền Đai của Liên Đoàn Taekwondo Quốc Tế và Liên Minh Taekwondo Thế Giới.*
- *Sáng lập Học Viện Võ Thuật Hwa-Rang-Kwan năm 1963.*
- *Vô Địch Quốc Gia Việt Nam năm 1966.*
- *Vô Địch Châu Á ở Hồng Kông năm 1969, thắng ba Huy Chương Vàng trong thể loại Quyền, Đấu, và Công Phá.*
- *Cựu Giám đốc Trung tâm Huấn luyện Võ thuật của Tổng Nha Cảnh Sát miền Nam Việt Nam.*
- *Cựu Huấn Luyện Viên Võ Thuật Đại Học University of Southern California.*

Sinh ngày 16 tháng 9 năm 1944 tại Gia Định, Việt Nam
Từ trần lúc 10 giờ 49 phút sáng thứ Năm, 25 Tháng 12, năm 2025 tại Orange County, California, Hoa Kỳ

Hưởng thọ 82 tuổi

Linh Cửu được quàn tại
Hua Yuan Center at Rose Hills – Hall of Grace. 3890 Workman Mill Road, Whittier, CA 90601.
Điện thoại: **1-888-688-1068**

CHƯƠNG TRÌNH TANG LỄ
Thứ Bảy ngày 17 tháng 1 năm 2026:
9:30AM – 10:30AM: Lễ Nhập quan, Phát tang, Tiến linh.
10:30AM – 12:30PM: Thăm Viếng.
12:30PM – 2:30PM: Lễ Tưởng Niệm.
2:30PM: Lễ Di Quan và An Táng.
Linh Cửu sẽ được An táng tại
Rose Hills Memorial Park – Garden of Commemoration. Gate #1.

TANG GIA ĐỒNG KÍNH BÁO

Vợ: **Bà Quả Phụ Đặng Huy Đức**, nhũ danh **Đặng Cảnh Connie**
Trưởng Nam: **Đặng Huy Thiệu**
Con Dâu: **Terry Thùy Kiều**
Cháu Nội: **Katherine Đặng**
Cháu Nội: **Evelyn Đặng**
Cháu Nội Đích Tôn: **Devin Đặng**
Cháu Nội: **Taylynn Đặng**
Thứ Nữ: **Đặng Thị Hoàng Hà Cindy**
Con Rể: **Stuart Sargent**
Thứ Nữ: **Đặng Nguyễn Kim-Anh**
Dưỡng Nữ: **Sharlene Sato**

CÁO PHÓ này thay thế THIỆP TANG - Xin MIỄN PHÚNG ĐIẾU và VÒNG HOA.

Vì tang lễ chỉ diễn ra trong một ngày, nên thay vì gửi vòng hoa viếng tang, kính mong quý vị cân nhắc có chút quyền góp trực tiếp cho một tổ chức từ thiện hay cơ sở tôn giáo mà quý vị lựa chọn để tưởng nhớ và hồi hướng công đức cho Grand Master Đặng Huy Đức. Trân trọng cảm ơn quý vị.

HY LẠP, ĐẤT NƯỚC HUYỀN THOẠI

Nguyễn Văn Tới

Buổi sáng, bầu trời trong xanh, khi mặt trời bắt đầu trải những tia nắng màu mật ong lấp lánh trên những phiến đá cẩm thạch còn ướt sương đêm; ngôi đền Parthenon, khu di tích cổ Acropolis, thành phố Athens, Hy Lạp, với mấy hàng cột đá đứng im lìm mang một vẻ trầm tư u mặc. Dường như thời gian chỉ tạm dừng để người lữ khách thơ thần bước chân ngắm nhìn, đắm chìm, và lắng nghe câu chuyện thần thoại của phế tích vang vọng về từ hằng ngàn năm trước.

Xa xa phía chân trời, ánh dương tỏa nắng ấm từ phía biển Aegean xanh màu ngọc biếc, những tia nắng đầu tiên lướt qua bầu không khí rộn ràng một ngày mới cho người dân Athens. Ánh sáng dịu dàng, óng ả, chiếu lên từng vết nứt, mảng tường, từng đường chạm khắc mờ còn sót lại, khiến khu di tích như bắt đầu hồi sinh từ một nền văn minh chưa hề tắt.

Trong khoảnh khắc ấy, trên hoang tàn, nhóm 8 người chúng tôi vẫn có thể hình dung ra Athens huy hoàng của 3500 năm trước: những cung điện bằng đá sáng rực trong nắng, những bậc đá hoa cương dẫn lên đền thờ nữ thần Athena, đoàn người mặc áo choàng trắng bước chậm rãi qua quảng trường, và khối hương nghi ngút trong không gian lễ hiến tế linh thiêng.

Ngày nay, dù chỉ còn lại những cột đá đứng lặng im, nhưng dưới ánh ban mai, chúng giống như những người lính già vẫn kiêu hãnh canh giữ vinh quang xưa cũ. Acropolis không chỉ là một di tích, còn là nơi quá khứ và hiện tại giao nhau trong một khoảnh khắc âm trầm mà hùng tráng.

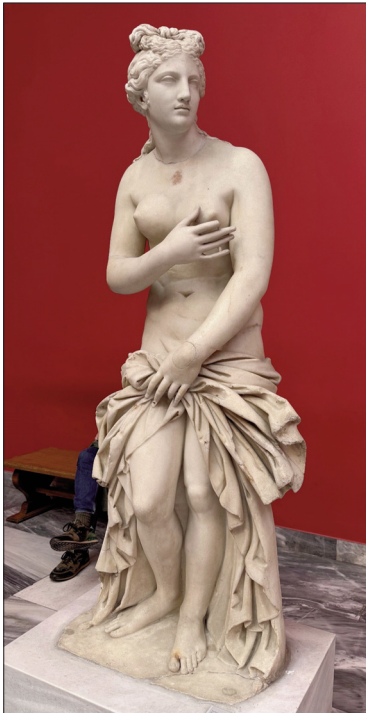
Ngày còn thơ, trên ghế nhà trường, khi học về nền văn minh La-Hy (La Mã và Hy Lạp), bằng lối kể chuyện hấp dẫn, thầy giáo đã khéo léo gieo vào lòng những đứa học trò một niềm đam mê thể giới sử. Thầy dẫn chúng tôi đi ngược về quá khứ vàng son đế quốc La Mã, của Hy Lạp huyền thoại, những đứa con các vị thần, người hùng Achilles trong trận chiến thành Troy (the Trojan War), vừa lãng mạng vừa kiêu hùng. Tâm hồn những đứa trẻ con như chúng tôi bay bổng vào vùng trời mê hoặc, đứa nào đứa nấy háo hức, mơ một ngày được đặt chân lên vùng đất kỳ ảo, đầy kỳ tích về những chàng dũng sĩ thần thánh, biết yêu, biết buồn giận như con người.

Tất cả kiến thức chúng tôi gom góp trong những trang sách từ những ngày thơ, tưởng đã phai mờ theo năm tháng, theo vận nổi trôi của đất nước, theo con “thuyền triều đỏ” phủ phàng dập tắt ước mơ tuổi trẻ. Ngày đó mùa về bay qua Athens, tôi mới tin rằng tôi sắp có cơ hội ghép lại những mảnh vỡ của một giấc mơ dang dở thời thơ ấu.

Athens là một thành phố hiện hữu rất lâu đời so với tất cả các thành phố lớn khác trên thế giới vì tính cách riêng biệt của nó: rất cổ điển mà cũng rất sôi động, đầy những nét hoài cổ còn đọng lại trên những tàn tích đền Acropolis, Parthenon, Hephaestus, Dionysus, Ancient Agora. Chúng tôi đứng lặng nhìn những đổ nát hoang tàn còn lại và tưởng như trong gió, tiếng võ ngựa của những chiến xa, tiếng đao kiếm còn vang vọng đâu đây từ một thời rực rỡ Athens.

Hy Lạp vốn là cái nôi văn minh rực rỡ của Châu Âu, là nơi phát sinh ra phong trào thể thao Olympic đầu tiên trên thế giới. Đất nước này cũng là nơi sản sinh ra nền Dân Chủ (Democracy), nền Triết Học phương Tây (Western Philosophy) với hai nhà hiền triết nổi tiếng Plato và Socrates, và nền Kịch Nghệ (tragedy & comedy) đầu tiên của thế giới.

Hy Lạp tọa lạc trên bờ biển vùng Địa Trung Hải (Mediterranean), nơi tàu bè qua lại buôn bán nhộn nhịp. Khí hậu tương đối ôn hòa, tràn đầy nắng ấm, dù trong mùa đông, bầu trời xanh trong hầu như quanh năm. Vì vậy, các quán ăn, quán cà phê đầy ắp khách ngồi bên ngoài. Nét kiến trúc ở Athens có pha trộn chút nét văn hóa của Rome (La Mã), Naples (Ý), và Istanbul (Thổ Nhĩ Kỳ); nếu càng đi sâu vào đất liền, càng có nhiều nét riêng dân tộc Hy Lạp hơn.

Hình trên: Di tích Đền Parthenon. Hình dưới từ trái: 1- Nữ thần ATHENA (National Archeological Museum). 2- Nữ thần APHRODITE. 3- Kinh đào CORINTH ISMUTH KORINTHOS dài 6.3 Km, rộng 21.4m.

Khu phố cổ Plaka và Monasteraki, nhà cửa, phố xá mang đậm nét truyền thống lâu đời, tương phản với khu phố Kolonaki và Gazi, lối kiến trúc rõ nét theo khuynh hướng mới của thời đại.

Du lịch ở đây không mắc mớ như Paris, London hay Rome. Các quán ăn “Tavernas” giá cả phải chăng, đồ ăn ngon, hải sản tươi rói, món thịt trừu nướng rất mềm, gia vị nêm nếm vừa phải; món rau salad với dầu olive thơm ngon, rắc thêm một chút phô mai dê, tạo nên cái vị hơi chua pha lẫn vị béo ngọt ngào, rất vừa miệng đúng với ẩm thực vùng biển Địa Trung Hải. Hai người ăn một bữa thịnh soạn, ngon miệng chỉ tốn trên dưới 40 Euros.

Phương tiện đi lại tốt nhất ở Athens là metro, tram, buses, suburban rails vừa rẻ tiền mà cũng không mất thời giờ nhiều. Có thể mua vé đi lại trong thành phố cho 5 ngày, chỉ tốn 8.5 Euros. Đường phố thường bị kẹt xe vì nhỏ hẹp, quá nhiều xe hơi và xe gắn máy 2 bánh.

Chúng tôi thuê 1 căn Airbnb vừa túi tiền, gần khu trung tâm để từ đó có thể đi bộ đến các địa điểm nổi tiếng của Athens chỉ mất khoảng 15 đến 30 phút. Có một điều không ngờ, căn nhà chúng tôi thuê trong khu Exarchia Square, lại là nơi đầu não của một tổ chức vô chính phủ, vô tôn giáo lớn nhất của thế giới, cực đoan cánh tả, cấp tiến chống lại tư bản chủ nghĩa, chống chính phủ, chuyên đánh bom lửa nhà băng, đốt phá tiệm bán xe hơi hạng sang, hay bất cứ địa danh nào có mang chút hơi hám của chủ nghĩa tư bản và giàu sang. Những nhóm “Anarchy” này hành động giống như nhóm Antifa ở Mỹ.

Có 2 nhóm nổi tiếng: Fire Nuclei (Συννομοσία των Πυρήνων της Φωτιάς) rất bạo động và nhóm Rouvikonas (Ρουβίκωνας), ôn hòa hơn. Nhóm Rouvikonas chuyên đi vẽ bậy (graffiti) lên tường khắp nơi trong khu phố, đến những tòa nhà cao tầng trên nhiều đại lộ trong thành phố, không chừa một cửa tiệm hay tòa nhà nào, nhìn thật chướng mắt. Điều này tạo một ấn tượng rất xấu đối với du khách, đặc biệt là chúng tôi, khi mới đến nơi này.

Chiếc Mercedes Sprinter đưa

đón chúng tôi từ phi trường, ngừng trước tòa nhà chung cư Airbnb, các vách tường bị sơn đầy những hình vẽ xấu xí, vắn vện; gần 10 nhân viên cảnh sát mang súng ống, vũ khí và trang bị “gear” đầy đủ đứng ngay trước cửa, khiến chúng tôi ngỡ ngàng, tự hỏi hay mình đến lầm địa chỉ? Thật may, Andreas, người chủ nhà đã đứng đợi sẵn bên thêm, bước tới chào đón. Như đọc được ý nghĩ của chúng tôi, ông vội vàng giải thích rằng sự có mặt của cảnh sát là để ngăn ngừa ngày kỷ niệm biểu tình và bạo động của nhóm Anarchy.

Sau khi tìm hiểu và nói chuyện với cảnh sát và người dân, chúng tôi mới biết hàng năm, cứ vào ngày 17 tháng 11, là thời điểm các nhóm vô chính phủ nổi loạn; cảnh sát được điều đến để răn đe, sẵn sàng dẹp tan những cuộc biểu tình, đốt phá có thể sẽ xảy ra. Họ đóng chốt ở đó và các ngã tư trong khu phố chúng tôi đang cư ngụ. Sự hiện diện của cảnh sát cũng khiến họ chùn tay, không dám bạo động.

Chúng tôi quyết định đi bộ để tận mắt thấy được những gì đã xảy ra nơi đây và cũng để nhìn ngắm sự pha trộn cổ kim giữa thành phố sôi động, người xe đầy đường, những tòa nhà cao tầng cũ kỹ dọc theo những đại lộ chật hẹp, quanh co; và quan trọng hơn là những di tích lịch sử nổi tiếng đều nằm ngay khu trung tâm Athens. Cái nét khác biệt nữa là nhiều khu phố mới xây lại được dựng lên ngay trên hoặc bên cạnh những khu di tích đồ nát đang được viện khảo cổ quốc gia đào bới lên. Người dân Athens vẫn đang sống cạnh bên những con đường, ngôi nhà mà cha ông họ đã từng sống từ ngàn năm trước.

Điều ấn tượng đầu tiên là Athens có rất nhiều tiệm cà phê. Vài tiệm cà phê ở đây có từ những năm 1923 và là văn hóa đặc trưng của người bản địa, họ coi việc thưởng thức ly cà phê gần như một nghi lễ tôn giáo, họ trân trọng cung cách uống cà phê, điều này nói lên được sắc thái riêng của người Athens. Họ thích ngồi hàng giờ trên ghế bên ngoài quán, thưởng thức tách cà phê. Thói quen này gọi là “kafedaki”.

Mọi cuộc họp hay làm ăn đều xảy ra ở bàn cà phê. Có một điều

hơi khó chịu đôi với du khách là dân Athens hút thuốc rất nhiều, trong tiệm cà phê, trong nhà hàng. Họ hút thuốc và “vô tư” nhả khói khắp mọi nơi, không hề để ý đến người chung quanh. Chúng tôi chưa thấy tiệm nào treo bảng cấm hút thuốc.

Địa điểm đầu tiên chúng tôi đến thăm là Bảo Tàng Viện Khảo Cổ Quốc Gia, National Archeological Museum. Nơi đây trưng bày rất nhiều cổ vật cực kỳ quý giá, nếu muốn tìm hiểu thật sâu, chúng tôi phải dành trọn ít nhất 2 ngày để đi hết 3 tầng lầu của viện bảo tàng. Dầu sao, chỉ vài tiếng đồng hồ, chúng tôi cũng thỏa mãn, say sưa chiêm ngắm những vòng nguyệt quế dát vàng, những thanh kiếm, mũ nón, áo giáp như tái hiện lại hình ảnh chiến thần Zeus, chúa tể các vị thần trong thần thoại Hy Lạp; những chiến binh oai hùng trong trận chiến Hy Lạp và Ba Tư.

Đi qua các cổ vật trưng bày theo thứ tự từ cổ chí kim, giấc mơ ngày còn thơ tràn về, tôi thấy tôi đi lạc vào một khung trời thần thoại, lộng lẫy trên đỉnh núi Olympus, nơi cánh cửa chia cách thế giới hữu hình và vô hình, nơi ngai vàng của chúa tể thần Zeus ngự trị, và cũng là nơi các vị thần lắng nghe lời cầu xin của loài người. Hồn tôi thoát xác, bay bổng lên công trời, ngắm nhìn những hàng cột đá trắng nam vàng và không gian lung linh, kỳ ảo bên trong cung điện.

Gió thoảng nhẹ mang hương thơm của các loài hoa bắt từ và tiếng nhả nhạc vang lừng khắp nơi. Đại sảnh Olympus được dựng từ những tảng cẩm thạch lớn, màu trắng sáng ngời, mái vòm trong như pha lê, biến tia sáng mặt trời thành một màu vàng ấm cúng trong không gian. Từng cột đá cao chạm đến tầng mây, những tấm màn gió mỏng bay phấp phới, tạo nên một khoảng không lung linh, như nơi giao hòa giữa đất-trời.

Thần Zeus, uy nghi lẫm liệt trên ngai, tóc râu bạc trắng, trong bàn tay ông, lưới thần sét tỏa ánh sáng xanh nhạt, chiếu sáng xuống các chư thần trong triều. Giọng ông vang như tiếng sấm, nhưng âm và đầy sức mạnh của người nắm vận mệnh thế gian. Nữ thần Hera, vợ ông, ngồi bên cạnh, khoác áo long bào tím thẫm, vương miện vàng ánh như tia nắng ban mai.

Các chư thần tề tập đông đủ. Thần Hải Vương Tinh Poseidon, tay cầm cây chia ba oai phong, bước vào mang theo mùi biển mặn. Thần Hades, chúa tể cõi âm đứng lặng lẽ một góc sân châu. Đôi song sinh, thần Apollo, và nữ thần Artemis, cũng đã đến, mang theo sinh khí tràn đầy.

Nữ thần Athena, thần bản mệnh của Athens, tay cầm tấm khiên Aegis đứng phía bên trái đáng vẻ rất khoan thai, tràn đầy bình yên và tự tin của thông minh và công lý. Bên cạnh là nữ thần Aphrodite, thần tình yêu, sắc đẹp và khoái cảm, ngồi giữa làn hương hoa hồng lơ lửng, sắc đẹp nghiêng nước nghiêng thành, áo khoác hồ hững hờ ra bờ vai nõn nà khiến ai nấy đều phải đưa mắt nhìn. Nữ thần Hermes, trên đôi hài có cánh, lướt nhẹ vào như một luồng gió. Còn nhiều nữ thần nữa mà tôi không nhớ hết tên, cũng lần lượt bước vào sân châu.

Mãi đến lúc mấy người bạn trong nhóm đập mạnh lên vai, tôi mới bừng tỉnh giấc mơ thiên đường để trở lại với thực tại. Bước ra ngoài, ánh chiều dần buông. Tiếng xe cộ ồn ào, du khách ra vào tấp nập, chúng tôi thả bộ dọc theo đại lộ, đi loanh quanh phủ phỏ nhỏ, tìm đến một quán ăn ẩm cúng mà người chủ Airbnb đã giới thiệu. Một bữa ăn thật ngon đủ hương vị miền Địa Trung Hải.

Một điều đáng để ý là sự cách biệt giàu nghèo rất rõ nét ngay trong lòng thành phố Athens. Chỉ cần vài bước chân qua bên kia con dốc cao, một sự phân vênh rõ ràng hiện ra với các tòa nhà cao to, đẹp, ngăn nắp, đường phố sạch sẽ và thẳng hơn, đặc biệt là không có bất cứ một hình vẽ graffiti nào; trong các quán ăn hay cà phê, nhân viên ăn mặc lịch sự, cổ thắt nơ, giày bóng loáng. Khách hàng đương nhiên ăn mặc thời trang, dập diu tề tề giải nhàn.

Ngay cả người ăn xin cũng khác. Một gã đàn ông trạc 40 tuổi, mặc áo veston bước đến trước mặt tôi, bằng thứ tiếng Anh ba rọi, anh ta xin thẳng 50 Euros để đi taxi đến bệnh viện vì anh đang ... mệt, thờ khó khăn; tôi cũng giả vờ đáp lại bằng thứ tiếng Anh còn ba rọi hơn hẳn, rằng “anh trẻ hơn tôi và anh giàu hơn tôi”, anh khoái đi xe hơi, còn tôi phải đi bộ và tôi “broken English”. Rõ chán!

Ái đã đọc hoặc từng nghiên cứu Kinh Thánh, chắc đã từng biết những bức thư thánh Phao-Lô gởi tín hữu thành Cô-rin-tô. Chúng tôi cũng ghé qua thành phố này để chiêm ngưỡng con kinh đào Ismuth Korinthos, tuy không nổi tiếng nhưng là một thành tích đáng kể của sức người. Nó nối vịnh Korinthos với vịnh Saronic trong vịnh biển Aegean.

Von kinh được đào và hoàn thành năm 1893, hơn một thế kỷ trước đây. Hiện nay chỉ những du thuyền nhỏ còn qua lại con kinh này, tàu lớn thì không vừa, tuy hiệu quả kinh tế không thành công, nhưng nó vẫn là một công trình tâm cổ vào thời đó.

Nói chung, Hy Lạp và thủ đô Athens là một đất nước, một địa danh xứng đáng để bạn phải đến một lần vì nét văn hóa và một bề dày văn minh, lịch sử sáng chói mà Châu Âu vẫn còn thừa hưởng cho đến ngày nay. Nếu bạn yêu thích thể giới sử, bạn đã đến đúng nơi vì đi đâu bạn cũng có thể thấy dấu vết của một thời văn minh rực rỡ. Riêng tôi, tôi vẫn yêu mến Athens, tuy người Athens không còn như tôi mong ước, họ đã ngủ quên trên sự vinh quang, vẫn đang mơ giấc mơ quá khứ vàng son của dân tộc họ.

NGUYỄN VĂN TỚI.
Cuối năm 2025.

*Việt Báo Online
phục vụ bạn
Bất cứ giờ nào
trên toàn thế giới
vietbao.com
quảng cáo hữu hiệu
tín tức cấp nhứt hoá
cả trăm ngàn trang bài
Viết Về Nước Mỹ
Sinh hoạt cộng đồng
Quan điểm - Văn hóa
Đời sống - Bình luận
Sức khỏe - Biên khảo
Điện ảnh - Nghệ thuật*

MƯỜI NĂM (2016 – 2026)

Trần Thị Nguyệt Mai

Mười năm. Thời gian trôi qua nhanh như một chớp mắt. Mới đó, có ai ngờ. Bao nhiêu biên dâu và nước chảy qua cầu!

Hôm đến Virginia đưa tang họa sĩ Đinh Cường vào đầu năm 2016, buổi tối thứ Ba ngày 12/1, ở nhà anh chị Phạm Cao Hoàng, tôi đã được gặp các bạn của anh. Các anh Nguyễn Trọng Khôi, Chân Phương, Lữ Quỳnh, Nguyễn Đình Thuận, Trần Hoài Thư, Đỗ Thanh Tùng... Và các chị Duyên, Hoàng Bạch Mai, Nguyễn Thị Thanh Bình...

Tôi vẫn nhớ hôm đó anh Chân Phương dùng máy tính của PCH viết điều văn sáng mai đọc trong tang lễ. Anh Nguyễn Trọng Khôi ôm guitar đàn hát “*Giấc mộng trên đồi thom*”, có lúc đệm đàn cho chị Hoàng Bạch Mai hát. Anh Trần Hoài Thư vì mắt kém không thể lái xe đi xa một mình, may có anh Lại Gia Định là phu quân của nhà văn Nguyễn Thị Hải Hà nhận chở giúp. Cũng đã 3 năm từ ngày chị Yên ngã bệnh, anh Trần Hoài Thư mới có dịp trở lại Virginia gặp bạn bè. Tối đó, anh vui, nổi hứng đọc thơ và cả hát “*Son nữ ca*”.

Giờ đây, điểm lại những gương mặt ngày ấy, nhà thơ Chân Phương đã già biệt cõi trần chiều thứ Tư ngày 6/5/2020, nhà văn Trần Hoài Thư đi xa sáng sớm thứ Hai 27/5/2024 và nghệ sĩ Hoàng Bạch Mai, vào thứ tư 26/3/2025. Đó chỉ là nhắc đến những thân hữu tham dự lễ tang. Nếu kể thêm những người bạn của anh không đến dự được, còn có thi sĩ Du Tử Lê ra đi ngày 7/10/2019, họa sĩ Thanh Trí 29/1/2023, nhà văn Nguyễn Đình Toàn 28/11/2023, họa sĩ Khánh Trường 29/12/2024, họa sĩ Nguyễn Đồng 18/3/2025, và gần đây nhất là nhà văn Doãn Quốc Sỹ ngày 14/10/2025...

Không dung lúc này trong trí tôi cứ nghĩ miên man đến Serenade của Franz Schubert được nhạc sĩ Phạm Duy đặt lời Việt qua tiếng hát vượt thời gian Thái Thanh cao vút mà thật da diết: *Dù một ngày đời sẽ vỡ tan rồi / Người về khuất chân trời / Nhớ nuôi cho hương một chiều / Vương vấn đời...* Vâng, đời đã vỡ và người đã khuất. Chỉ còn thương tiếc những bóng tài hoa...

Cuối tháng 10 vừa qua, Đinh Trường Giang, người con đầu của anh Đinh Cường, cho hay đang layout cuốn “*Đi Vào Cõi Tạo Hình II*”, đề rồi sẽ in một ít giữ làm kỷ niệm. Trong Lời tựa đầu sách, Giang tỏ bày: *Đây là những đoạn ghi của ba chúng tôi (như các đoạn ghi gọi là thơ) về cõi tạo hình, đã đăng trên các*

tạp chí, các trang mạng, không phải là sách chuyên môn có phân tích và nhận định mà chỉ thuần tình cảm chủ quan của tác giả với các họa sĩ đã từng gặp và tiếp xúc.

Tập II này viết về những họa sĩ cùng thời của ông từ 1957 đến 1966 thành lập Hội Họa Sĩ Trẻ Việt Nam và vài bạn bè họa sĩ trẻ. Đáng tiếc là còn vài người ông chưa kịp viết bài trước khi qua đời, nên có thể xem đây là một công trình dang dở.

Tuy nhiên chúng tôi vẫn muốn tập hợp các bài đã viết lại để in thành sách lưu giữ như một kỷ niệm.

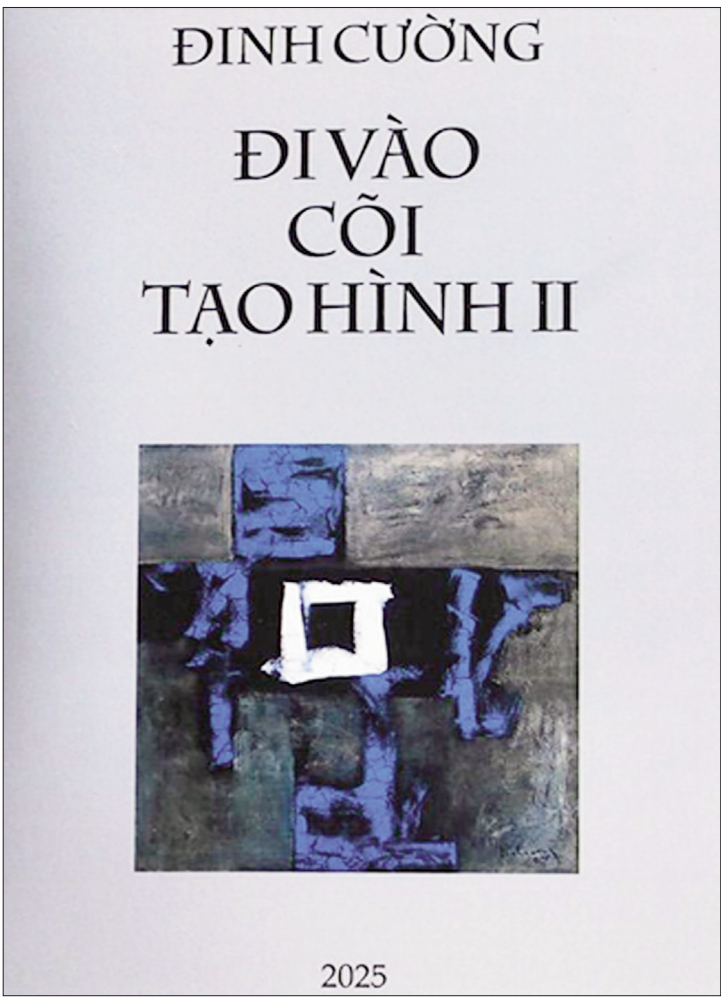
Xin được rộng lòng tha thứ cho những thiếu sót.

Đọc lại những dòng chữ cách nay đã mười năm, cảm xúc vẫn nguyên vẹn với cõi họa, cõi thơ của một Đinh Cường thơ mộng. Xem những tựa bài, tựa hồ một đoạn ghi của anh ngày cũ:

1. Lê Thành Nhơn trở về với đất
 2. Để đi đến xám trắng và đen Nguyễn Trung đã là...
 3. Đỗ Quang Em, người đặt đề ánh sáng một cách quyền uy
 4. Triển lãm tranh Nguyên Khai tại Virginia
 5. Đi San Antonio thăm Nguyễn Phước
 6. Trịnh Cung, cuối cùng cho một tình yêu
 7. Chân dung Mai Chùng, vừa hẹn tôi, mùa hè tới...
 8. Lê Tài Điền nghệ sĩ tạo hình nhiều trải nghiệm
 9. Gặp lại Hoàng Ngọc Biên ở San Jose
 10. Nguyễn Trọng Khôi và những viên đá cuội
 11. Rừng
 12. Đề nhớ Âu Như Thụy người họa sĩ nằm chết trên đèo Cà
 13. Những giờ phút cuối của Chóc ở Virginia
 14. Thanh Trí, người bạn cùng thời hay tiếng sóng vỗ dưới trăng...
 15. Bám blog PCH đọc được bài thơ làm nhớ Tôn Thất Văn
 16. Tôn Nữ Kim Phượng – Người họa sĩ xa lạ ấy hay một cây bông phượng vàng xưa quý, hiếm của Huế
 17. Bửu Chi từ những ngón tay lấm màu
 18. Hoàng Đăng Nhuận vẫn màu son tươi ấy
 19. Đề nhớ Dương Đình Sang, một họa sĩ tài hoa của Huế
 20. Nhìn Nguyễn Đình Thuận đứng trước tiệm Gift & Cigarettes ở California nhớ Paris
 21. Khánh Trường, sức mạnh của im lặng
 22. Đã đến lúc người thi sĩ ấy phải về
 23. Văn Cao
 24. Bùi Giáng, đi về với gió du côn
 25. Trịnh Công Sơn, uống chung ly rượu này
- Bước vào phần nội dung,

đó đây ta bắt gặp, “... *tiếng vang của tranh trầu tượng Nguyễn Trung thật nồng nàn, như tiếng chuông được lan xa từ một chuông đồng quý - như chiếc chuông đồng chùa Thiên Mụ... Thật vậy, từ những dessins tài hoa đến những tranh thiếu nữ một thời là thứ ánh sáng như âm bản, anh có quyền buông thả hết để hôm nay chỉ vẽ như không vẽ mà thấy vẫn là những tác phẩm nghệ thuật đạt mức thượng thừa.*” Hay ở một chương khác, khi viết về họa sĩ Đỗ Quang Em, “*Vẫn nồng ấm một màu nâu được chuốt thật mịn mặt phẳng tranh, vẫn ánh sáng rất quý từ khuôn mặt, nếp áo, đồ vật, nhưng trên hết là bố cục, một bố cục mới và bạo, cho thấy tinh thần bức tranh hoàn toàn hiện đại so với không khí tranh cổ điển của sáng và tối, cũng một màu nâu, đồ đậm đặc tuyệt vời* thời Baroque với Rembrandt, Vermeer... hay Ludovico Carracci...” Hay chương nói về Nguyên Khai, “*Những thiếu nữ trong tranh anh mang hình dáng quý phái, đặc biệt có những chân dung hai mặt rất Nguyên Khai. ‘Tranh Nguyên Khai là thơ được dựng lại bằng màu sắc trên nền vải’, đúng như Huỳnh Hữu Ủy nhận xét.*” Hoặc nhắc đến, “*Thế giới nghệ thuật của Lê Tài Điền nghiêng nhiều về đời sống tâm linh, thời gian sau này còn tìm về lộ trình Phương Đông như một bình thần cho tâm hồn... Anh như một tấm gương lớn phản chiếu toàn thân, một hiện hữu mang cả khổ đau và hạnh phúc.*” Với Nguyễn Trọng Khôi thì, “*Những viên cuội, những quyển sách cũ, ly thủy tinh, những lọ gốm Lý Trần... từ vật vô tri đã được Nguyễn Trọng Khôi phả lên hơi ấm nồng nàn cũng như Cézanne (họa sĩ Pháp 1839-1906) đã làm cho những quả táo, những tách trà trở nên bất tử trong tranh tĩnh vật như ông đã nhìn thấy chúng từ bên trong.*” Rồi thì, “*Thanh Trí vẽ mà ‘tưởng chừng đang hái giấc mơ’... Giấc mơ của một đời người... Mời đi từ hạnh phúc đến đau đớn, gào thét và im lặng. Đó là hai từ thơ ở hai cực trong tranh Thanh Trí. Chỉ không dựng nên một thế giới hoang tưởng mà đã đắm chìm trong giấc mơ, để diễn tả thành đường nét, màu sắc quyết liệt của riêng mình... Viết về bạn, xem tranh bạn, tôi như còn nghe âm vang tiếng sóng vỗ dưới trăng.*” Hoặc nhớ về “*Tôn Nữ Kim Phượng đã tham dự 15 bức sơn dầu với những nét vẽ phóng khoáng, tạo bạo như một Jackson Pollock của trường phái Biểu hiện Trừu tượng (Abstract Expressionism)*

hay một Vieira da Silva với những đường nét kỳ hà tuyệt diệu.” Ở chương Bửu Chi, người bạn thân thương, “*Chỉ đã tạo được cho mình một ngôn ngữ nghệ thuật, hay nói như Picasso: ‘Nghệ thuật là ngôn ngữ của các tín hiệu’... Không gian tranh Bửu Chi thường là khoảng không xám sậm và đôi vầng nhật nguyệt. Nhân vật là hình người gầy trơ xương, một thứ tượng đồng của Alberto Giacometti, mang tính bi thảm, như chực rơi xuống vực thẳm. Mà vực thẳm trong tranh Bửu Chi cũng chính là hy vọng hạnh phúc. Bởi những lóe sáng bất ngờ ở cạnh dưới cùng bức tranh giữa cái không gian mù tăm đó. Và chính bởi hành trình của nghệ thuật mà Bửu Chi đã già giặn, chín muồi...*” Còn Khánh Trường, “*Như Nietzsche với hình ảnh Zarathustra đã gọi lên lộ trình sâu rộng của một bậc Đại Bồ Tát giữa lòng đen tối của thế gian. Khánh Trường là hình ảnh của Zarathustra: ‘Trong tất cả những tác phẩm, ta chỉ yêu những tác phẩm nào được tác giả viết bằng máu của chính mình. Người hãy viết bằng máu rồi người sẽ biết được rằng máu chính là tinh thần.’ Zarathustra đã nói như thế, Khánh Trường đã vẽ như thế.*” Hay khi nói về tranh Du Tử Lê, “*Sức mạnh huyền bí của màu xanh lá cây trong tranh Du Tử Lê đã cuốn hút tôi từ những bức đầu tiên, màu xanh ấy không thấy được trong thơ ông, mà chỉ nghe vang trong đêm xanh đen: những con sói cô đơn hú giữa đời; trắng lạnh... Và người thi sĩ ấy đã vẽ đã để lại trong tôi màu xanh lá cây, màu nguyên thủy mang một tính ‘primitive’ độc đáo như màu xanh huyền bí trong bức Kẻ dụ rắn - Le charmeur de serpent - của Henri Rousseau.*” Hoặc với tranh Văn Cao, “*Những minh họa của anh phóng khoáng, những mảng đen dẹt, khỏe, ngựa và thiếu nữ của anh có nét riêng, dễ nhận, rất trẻ trung, phóng phát chất sang trọng, quý phái. Minh họa của anh như thơ ngắn của anh...*

Hình bìa sách “Đi Vào Cõi Tạo Hình II” của Đinh Cường.

Anh thích những đường kỳ hà, như Kandinsky. Anh vẽ nhanh và nét bút vung mạnh, rất thần, rất thiền.” Đặc biệt về người bạn nhạc sĩ rất thân thiết Trịnh Công Sơn, “*vẽ nhiều tranh, với những hưng phấn đột xuất kỳ lạ, càng về khuya khi rượu đã thấm, còn lại một hai người bạn thiết, Sơn vẽ... Nhiều nhất có lẽ là những tĩnh vật có ly rượu...*” và “*những phác thảo chân dung bạn bè. Trịnh Công Sơn nắm bắt và lột tả khi vẽ chân dung rất tài... Qua nét vẽ của Sơn khi đã thấm rượu trong buổi hàn huyên, chỉ cần phác vài nét chính, giảm thêm màu đậm nhạt, hoen nhòa đã tỏ lộ ra cái thần sắc của người đối diện mà đôi khi vẽ kỹ chưa chắc đã có hồn như vậy. Sơn còn vẽ rất nhiều chân dung những nhan sắc, là hương hoa của mùa màng tình yêu hay bất chợt thấy đáng ai kia với màu son môi như một đốm lửa hồng (đôi môi em là đốm lửa hồng - TCS)... Không gian tranh của Sơn bao giờ cũng dờ dạc, nhưng lại đầy tinh khiết, sáng tạo.*” ... Trên đây chỉ là những trích đoạn rất ngắn mà tác giả đã viết về một số họa sĩ.

Cuối sách là phần phụ lục với ba bài viết:

1. Ngô Thế Vinh viết về người bạn tâm cảm Nghiêu Đề
 2. Đỗ Long Vân viết cho lần triển lãm tranh Đinh Cường 1965 – Bửu Ý dịch Việt ngữ
 3. Trịnh Công Sơn viết cho lần triển lãm tranh Đinh Cường tại Đại học Duyên Hải 1974
- Người họa sĩ ấy đã đi xa mười năm. Nhưng qua cuốn sách này với những tranh ảnh cùng phụ chú, cho tôi cảm giác như anh vẫn đâu đây, bên bạn bè và người thân, ấm áp. Cảm ơn Giang đã hết sức cố gắng, trong điều kiện và thời gian hạn hẹp, để hoàn thành ý nguyện cuối đời của Ba. Trong tương lai, nếu bộ sách này được một nhà xuất bản nào đó bên Việt Nam in ấn, phát hành để có thể đến với nhiều độc giả hơn thì niềm vui càng tăng thêm gấp bội. Vì đó cũng chính là mong ước của họa sĩ Đinh Cường lúc sinh thời.

Trần Thị Nguyệt Mai
15.11.2025

Ghi chú: Sách đã in xong vào cuối năm 2025, lưu hành nội bộ. Gia đình chỉ in một ít giữ làm kỷ niệm chứ không bán.

Luật Sư
NGUYỄN QUỐC LÂN

Tổ Hợp Luật Sư

NGUYỄN QUỐC LÂN & ASSOCIATES

Chuyên Môn:

Di Trú, Hình Sự, Thương Mại, Gia Đình, Tai Nạn.

Bảo Hiểm (Bad Faith) & Kế Hoạch Gia Sản.

9141 Bolsa Ave., Suite 303, Westminster, CA 92863
(Trong khu Cathay Bank và tiệm vàng Kiều Hạnh)

Tel: 714. 891.1901 Web: www.vietlaw.com

WWW.XEDOHOANG.COM
lowfarebus@yahoo.com

Please call ahead to book your ticket
Xin gọi trước để đặt vé.
Business Hours:
8:00am – 8:00pm.

XE ĐỒ HOÀNG

SAN DIEGO **LITTLE SAIGON** **LOS ANGELES** **SACRAMENTO** **SAN JOSE** **OAKLAND** **SAN FRANCISCO** **ARIZONA** (Lic # PSC 12777)

LỊCH TRÌNH MỖI NGÀY

NAM CALI

KHỞI HÀNH:
WESTMINSTER: 9:15AM
* ABC Supermarket - 8970 Bolsa Ave./Magnolia 92683
EL MONTE: 10:00AM
* Thuận Phát Market - 2650 N. Rosemead Blvd/Garvey 91733
CHINA TOWN: 10:25AM
* Metro Station - 1231 N Spring St/College St. 90012
Có thêm chuyến **4:00 PM (Fri & Sun)** tới **San Jose**

ĐẾN:
SAN JOSE: 4:15PM
OAKLAND: 5:30PM
SAN FRANCISCO: 6:00PM
SACRAMENTO: 5:00PM

BẮC CALI

KHỞI HÀNH:
SAN FRANCISCO: 6:30AM
* McDonald - 590 Vanness/Golden Gate 94102
OAKLAND: 7:00AM
* Bánh Mì Ba Lẹ - 1909 International Blvd/19th 94606
SAN JOSE: 8:30AM
* Lee's Sandwiches - 2525 King/Burdette Dr. 95122
SACRAMENTO: 7:30AM
* Hương Lan Sandwiches - 6930 65th/Stockton 95823
Có thêm chuyến **5:00PM (Fri & Sun)** từ **San Jose**

ĐẾN
CHINA TOWN: 2:00PM
ELMONTE: 2:15PM
WESTMINSTER: 3:00PM

CALI - ARIZONA

KHỞI HÀNH:
WESTMINSTER: 8:00AM
* ABC Supermarket - 8970 Bolsa Ave./Magnolia 92683
CHINA TOWN: 8:20AM
* Metro Station - 1231 N Spring St/College St. 80012
EL MONTE: 8:45AM
* Thuận Phát Market - 2650 N. Rosemead Blvd/Garvey 91733
ONTARIO: 9:30AM
* Jack in the Box - 4351 Ontario Mill Park Way/Ontario 91764

ĐẾN:
PHOENIX: 3:30PM
TEMPE: 4:00PM
CHANDLER: 4:30PM

ARIZONA - CALI

KHỞI HÀNH:
CHANDLER: 8:00AM
* Lee's Sandwiches - 1901 W. Warner/Dobson 85224
PHOENIX: 8:30AM
* Super L Ranch Market - 668 N 44th St. Tempe/ E. Cofoo Center Dr. 85008
PHOENIX: 9:00AM
* Lam's Supermarket - 6740 W. Indian School Rd./ 67th Ave. 85033

ĐẾN:
ONTARIO: 2:00PM
EL MONTE: 3:00PM
CHINA TOWN: 3:15PM
WESTMINSTER: 3:30PM

Toll Free: 1-888-8DI XE ĐỒ / 1-888-834-9336 San Jose 408. 729-7885 Santa Ana 714. 839-3500

Hoàng Công Luận tại giải thưởng Việt Báo VVNM. Ảnh: VB.

Trên trang mạng Psychology Today có bài viết về lợi ích của việc bắt đầu học nhạc ở tuổi già. Người cao niên thường phải đối diện với nhiều thách thức như suy giảm nhận thức, cô lập xã hội, trầm cảm. Suy giảm trí nhớ, đặc biệt là suy giảm trí nhớ theo từng giai đoạn và trí nhớ làm việc, là một dấu hiệu của tiến trình lão hóa bình thường, những cũng có thể là dấu hiệu sớm của lão hóa bệnh lý. Tập thể dục, các hoạt động kích thích não bộ có thể giúp duy trì trí nhớ của người lớn tuổi.

Âm nhạc là một công cụ hữu hiệu để cải thiện nhận thức và nâng cao sức khỏe tinh thần. Học chơi một nhạc cụ không bao giờ là

quá muộn; và bắt đầu học chơi nhạc ở tuổi già có thể mang lại những lợi ích lớn lao. Sau đây là một số quy tắc chung để bắt đầu học một kỹ năng mới như âm nhạc mà người lớn tuổi nên áp dụng (Ericsson and Pool, 2016).

1. Luyện tập có mục đích. Việc luyện tập các kỹ năng mới nên được thực hiện một cách chu đáo, chậm rãi và có chủ đích chứ không nên vội vàng. Khi làm việc chậm rãi, mọi thứ sẽ trở nên đơn giản hơn. Dục tốc bất đạt.

2. Mục tiêu. Luyện tập nên có mục đích, biết mình đang đi đâu và làm thế nào để đến đó. Có một mục tiêu rõ ràng và ý nghĩa là quan trọng cho sự tiến bộ và

động lực cá nhân. Các mục tiêu được xác định rõ ràng và có thể đạt được sẽ làm tăng động lực luyện tập. Tự đặt ra mục tiêu để phân đấu là cách hữu hiệu để tạo ý nghĩa cho việc học.

3. Tiến bộ từng bước. Luyện tập có mục đích là kết hợp những bước nhỏ để đạt được mục tiêu dài hạn. Làm như vậy để các mục hơn, tạo niềm hứng khởi trong tập luyện. Không có gì tạo sự hứng khởi tốt hơn những chiến thắng nhỏ. Những mục tiêu nhỏ hơn giúp dễ dàng vượt qua sự ngăn ngại, tạo đà đi tiếp mà không cảm thấy quá tải.

4. Biểu tượng trong trí (mental representation). Biểu tượng trong trí là

HỌC NHẠC ĐỂ CẢI THIỆN SỨC KHỎE TINH THẦN Ở TUỔI GIÀ

những hình ảnh, khái niệm, ý tưởng được bộ não lưu trữ và xử lý, thường được tâm lý học dùng để mô tả cách chúng ta hiểu và tương tác với thế giới. Nó cho ta thấy những gì cần phải làm, giúp người tập theo dõi cách họ đang làm cả trong luyện tập và trong thực tế. Ví dụ, trong âm nhạc, biểu tượng trong trí cho phép người tập chơi một bản nhạc theo cách mà họ muốn.

5. Lập lại. Các kỹ năng học bắt đầu bằng nỗ lực tinh thần, nhưng khi luyện tập với đủ thời gian, chúng có thể được thực hiện mà không cần suy nghĩ. Khi lập lại một điều gì đó nhiều lần, nó sẽ ăn sâu vào tiềm thức, giúp ta sau đó có thể hành động tự nhiên mà không cần nỗ lực có ý thức. Mỗi lần lập lại sẽ đưa đến gần hơn với kết quả mong muốn. Việc đạt đến mức độ chơi nhạc tự nhiên giúp người biểu diễn tự tin hơn, vì không còn cần để ý đến kỹ thuật mà chỉ tập trung vào âm nhạc.

6. Luyện tập cách quãng. Một trong những phương cách hiệu quả để nâng cao kết quả là phân bổ tiến trình thực tập, không nên nhồi nhét toàn bộ công việc trong một lần. Cần có thời gian để các biểu hiện trong trí của kinh nghiệm học tập được chuyển đổi thành trí nhớ dài hạn.

7. Động lực. Việc chơi âm nhạc về cơ bản là một niềm vui. Đối với nhiều người, việc học nhạc mang lại phần thưởng nội tại, chơi chỉ để mà chơi chứ không phải đạt được một mục tiêu cuối cùng nào. Tuy nhiên, để có thể có được bất kỳ một kỹ năng nào cũng cần nỗ lực, cần thời gian lặp lại các bài tập âm nhạc. Một trong những yếu tố tạo động lực lớn nhất là sự tiến bộ, là phần thưởng dành cho người tập sau những nỗ lực.

8. Tư duy phát triển. Một yếu tố tạo động lực khác là sự phát triển khả năng suy nghĩ, đặc biệt ở người trung niên và cao niên. "Tư duy phát triển" là niềm tin rằng

khả năng của một người không cố định mà có thể được cải thiện bằng nỗ lực. Chúng ta thường kém cỏi trong mọi lĩnh vực trước khi trở nên giỏi giang.

Tóm lại, việc học các kỹ năng âm nhạc là một phương pháp hứa hẹn giúp ngăn chặn sự suy giảm nhận thức ở tuổi già. Để duy trì trí óc minh mẫn, người cao niên cần đặt mình vào những thử thách mới. Việc luyện tập âm nhạc có đủ yếu tố cần thiết của một chương trình rèn luyện nhận thức: sự tập trung, trí nhớ, tính kỷ luật và sự tự tin. Nghiên cứu cho thấy việc rèn luyện trí não có thể giúp trẻ hóa khoảng 10 tuổi (Attarha, 2025). Rèn luyện nhận thức làm tăng nồng độ acetylcholine, một chất dẫn truyền thần kinh có liên quan đến nhận thức.

Việt Báo biên dịch
Nguồn: *Bản tin The Principles of Learning Any Complex Skill đăng trên trang web Psychology Today.*

PHO TƯỢNG PHẬT BAMIAN CỦA TUAN ANDREW NGUYỄN Sắp Hiện Diện Trên High Line, New York

NEW YORK, ngày 5 tháng Giêng — Mùa xuân năm nay, trên công viên trên không High Line của thành phố New York sẽ xuất hiện một tác phẩm điêu khắc quy mô lớn: pho tượng Phật bằng sa thạch cao 27 bộ Anh, mang tựa The Light That Shines Through the Universe (Ánh Sáng Soi Thấu Vũ Trụ), do nghệ sĩ Việt-Mỹ Tuan Andrew Nguyễn thực hiện.

Tác phẩm sẽ được đặt tại Plinth, không gian dành cho các dự án điêu khắc luân phiên của High Line, thay thế cho pho tượng chim bồ câu không lồ Dinosaur của nghệ sĩ Iván Argote, đang trưng bày từ tháng 10 năm 2024.

The Light That Shines Through the Universe là một diễn giải mới dựa trên một trong hai pho tượng Phật Bamiyan — những

pho tượng từng được tạc trực tiếp vào vách núi sa thạch tại thung lũng Bamiyan, Afghanistan. Từ thế kỷ thứ sáu, hai pho tượng cao hơn 100 bộ này từng được xem là biểu tượng của sự giao thoa văn hóa và ảnh hưởng lâu dài của kinh tế Con Đường Tơ Lụa, theo giới thiệu của ban quản trị High Line. Năm 2001, cả hai pho tượng đã bị Taliban phá hủy, để lại những hốc đá trống rỗng trên vách núi.

Bà Cecilia Alemani, giám đốc kiêm giám tuyển trưởng chương trình High Line Art, nhớ lại thời điểm chứng kiến hình ảnh các pho tượng Bamiyan bị đánh sập. Trả lời Artnet, bà cho biết đó là lần đầu tiên, khi còn trẻ, bà cảm nhận rõ sự bất lực của con người trước việc một di sản văn hóa lớn lao bị hủy diệt ngay trước

mắt thế giới.

Tuan Andrew Nguyen sinh tại Sài Gòn năm 1976, sang Hoa Kỳ cùng gia đình khi mới ba tuổi, và hiện sinh sống, làm việc tại Việt Nam. Ông cũng còn nhớ rõ biến cố Bamiyan năm 2001. Theo ông, kỷ ức tập thể về những pho tượng đã mất ấy sẽ trở lại khi công chúng New York đối diện hình ảnh một tượng Phật Bamiyan được gọi lại trong một không gian và bối cảnh hoàn toàn khác.

Tựa đề tác phẩm được lấy từ tên gọi mà người dân địa phương từng đặt cho pho tượng Bamiyan lớn hơn: “Salsal”, có nghĩa là “ánh sáng soi thấu vũ trụ”. Theo ban tổ chức, tác phẩm của Nguyen không phải là bản sao nguyên dạng, mà là một “dư vang”, nhằm gợi nhớ những di sản văn hóa đã biến mất hơn là tái tạo hình

Hình trên: 1- Tác phẩm cao 27 bộ mang tên “Ánh sáng soi khắp vũ trụ”, do Tuan Andrew Nguyen thực hiện, sẽ được dựng trên bệ The Plinth, New York vào mùa xuân năm nay. Phác họa mô phỏng pho tượng “Ánh sáng soi khắp vũ trụ” sẽ được dựng tại công viên High Line ở New York. (Điều khắc gia: Tuan Andrew Nguyen / High Line). Hình dưới: 2- Nghệ sĩ Tuan Andrew Nguyen quan sát phần đầu pho tượng trong xưởng điêu khắc tại Việt Nam. (Ảnh: Quinn Ryan Mattingly / High Line)

hài cũ.

Giống pho tượng nguyên thủy, tác phẩm mới có phần thân còn nguyên, trong khi khuôn mặt và đôi chân được thể hiện trong tình trạng sứt mẻ, không trọn. Do các tượng Phật Bamiyan xưa vốn được tạc liền với vách đá, Nguyen đã phải tự hình dung và thiết kế phần mặt sau của pho tượng — một chi tiết chưa từng tồn tại trong nguyên mẫu lịch sử.

Đôi bàn tay của pho tượng được đúc từ kim loại phế liệu và vỏ đạn pháo nấu chảy. Trái với nguồn gốc chiến tranh của vật liệu, các

cử chỉ tay lại mang ý nghĩa từ bi và vô úy trong truyền thống Phật giáo. Trước đây, Nguyen từng nhiều lần sử dụng vật liệu quân sự cũ, kể cả vỏ đạn từ chiến tranh Việt Nam, trong các dự án nghệ thuật của mình.

Tác phẩm được tuyển chọn từ 56 đề án do 49 nghệ sĩ đệ trình. Nguyen thực hiện pho tượng này cùng một nhóm thợ chạm đá tại Việt Nam, nơi ông hiện cư ngụ. Dự kiến, pho tượng sẽ được trưng bày trên Plinth trong thời gian 18 tháng, bắt đầu từ mùa xuân năm nay.

Ông Alan van Capelle,

giám đốc điều hành Friends of the High Line, nhận định tác phẩm cao 27 bộ Anh này là một điểm dừng để công chúng suy ngẫm về ký ức chung và giá trị nhân văn còn sót lại sau những đổ vỡ của lịch sử.

Cung Đô biên dịch
Nguồn: từ tạp chí Smithsonian, ngày 5 tháng 1.

Hơn 120,000 độc giả mỗi ngày.
Hơn 1,500,000 hits mỗi tháng.
Quảng cáo hữu hiệu trên vietbao.com

Kiến Thức Tổng Quát về Ngành Thẩm Mỹ

Cựu Giáo Sư Trương Ngọc Bảo Xuân

Dạy Thi

Lý Thuyết và Thực Hành Nghệ Tóc, Da, Móng Tay

Gửi ngân phiếu mua sách tới:
Bảo Xuân & Ngọc Anh
11121 Mac Murray St.
Garden Grove, CA 92841

Giá 25 Đô La

KIẾN THỨC TỔNG QUÁT VỀ NGÀNH THẨM MỸ

TRƯƠNG NGỌC BẢO XUÂN

MILA D'OPIZ - Kem Tế Bào Gốc của Thụy Sĩ

TỐT NHẤT - Đoạt Giải OSCAR 2014 ở Âu Châu

Không cần Botox
Không cần Giải Phẫu
(Trẻ hóa Da, Săn Chấn Da, Trị Nám, Tàn Nang)

MỊN MÀNG - TƯƠI SÁNG
Ngay trong 2 tuần đầu quý vị dùng

TRẺ KHỎE ĐẸP

714.722.5769
MAIN LINE 24 HRS SERVICE
WWW.TREKHOEDEPUSA.COM
9750 BOLSA AVE, WESTMINSTER, CA 92683

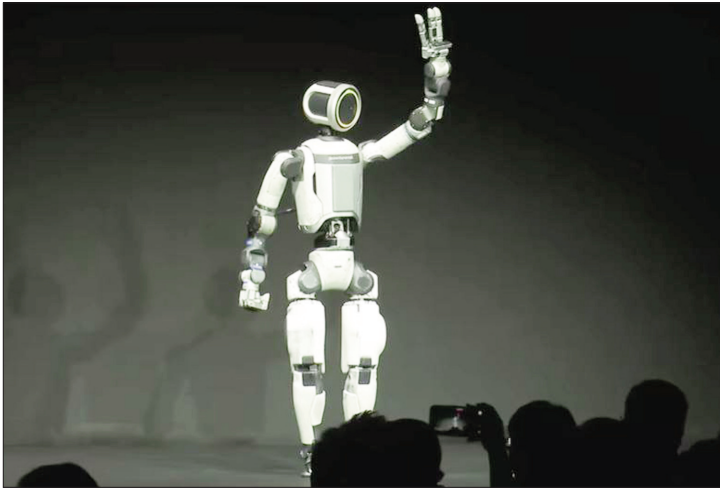
Chương Trình Ca Nhạc Chủ Đề

“O SEN NGỌC MAI – TỪ GIỌNG HÁT EM”

Paris by Night hân hạnh kính mời quý khán thính giả tham dự hai buổi văn nghệ sẽ diễn ra vào lúc 2:00 chiều và 7:30 tối Chủ Nhật 1 tháng 2 năm 2026 với chủ đề “O Sen Ngọc Mai – Từ Giọng Hát Em” tại rạp Pechanga Theater bên trong Pechanga Resort Casino.

Trong những năm tháng gần đây, những tài năng nghệ thuật ở Việt Nam, nhất là trong lãnh vực âm nhạc, mau chóng nổi bật trong văn nghệ đại chúng. Người yêu nhạc đi từ ngạc nhiên này đến ngạc nhiên khác trước sự xuất hiện của rất nhiều khuôn mặt trẻ đẹp và xuất sắc trong việc trình bày và diễn tả những âm điệu cổ điển lẫn tân thời khiến người nghe không khỏi cảm thấy như được nhìn thấy sự kết nối liên tục của dòng nhạc một thời với khuynh

hướng đổi mới sinh động hơn của ngày nay. Khán giả sành điệu cũng kỳ vọng được thưởng thức những ca khúc, những khuôn mặt, giọng ca thực sự có thể tiếp nối thế hệ đi trước để thôi lửa và nền âm nhạc Việt Nam trong cùng như ngoài nước. Đó là nhờ vào nhiều chương trình thi nhạc để tuyển chọn và giới thiệu các ca sĩ trẻ đến với khán giả, trong đó có chương trình “Ca Sĩ Mặt Nạ”. Người dự thi chỉ đeo mặt nạ khi bước ra sân khấu trình bày nhạc phẩm của mình để khán giả và giám khảo chỉ bình chọn qua giọng ca. Người đã đoạt giải nhất trong mùa đầu tiên là Ngọc Mai. Cô được khán giả yêu chuộng với biệt danh O Sen. Khả năng trình bày và loại nhạc cô chọn hát rất đa dạng. Trong chương trình “Từ Giọng Hát Em”,

Hyundai Motor Group vừa giới thiệu thế hệ kế tiếp của robot hình người Atlas do Boston Dynamics phát triển tại CES 2026. Đây không còn là mô hình trình diễn hay ý tưởng thử nghiệm. Atlas lần này là một robot đang hoạt động, được thiết kế để làm việc trong nhà máy thật, đảm nhiệm những công việc cụ thể trong dây chuyền sản xuất. Ảnh: chụp lại từ youtube.

Hyundai Và Boston Dynamics

TRÌNH DIỄN ROBOT HÌNH NGƯỜI ATLAS TẠI CES

Công ty Boston Dynamics, thuộc quyền kiểm soát của Hyundai, vừa chính thức giới thiệu thế hệ mới của robot hình người Atlas do Boston Dynamics phát triển tại CES 2026. Đây là lần đầu tiên Atlas được trình diễn công khai trước đông đảo công chúng, và cũng là đầu mốc cho thấy robot hình người đã rời phòng thí nghiệm để bước vào môi trường sản xuất thực tế.

Trên sân khấu một khách sạn ở Las Vegas, Robot Atlas — cao ngang người thật, có hai tay hai chân — tự đứng dậy từ mặt sàn, đi lại nhẹ nhàng, vẫy tay chào khán giả và xoay đầu quan sát xung quanh. Trong buổi trình diễn, robot được một kỹ sư điều khiển từ xa, nhưng Boston Dynamics cho biết phiên bản thực tế sẽ có khả năng tự vận hành độc lập.

Theo Hyundai, Atlas không còn là mô hình ý tưởng. Phiên bản thương mại của robot này hiện đã được đưa vào sản xuất thử nghiệm và sẽ bắt đầu được triển khai từ năm 2028 tại nhà máy xe điện của Hyundai gần thành phố Savannah, bang Georgia. Đây sẽ là nơi Atlas lần đầu tiên đảm nhiệm các công việc cụ thể trong dây chuyền lắp ráp xe.

Cùng với màn trình diễn Atlas, Hyundai công bố một kế hoạch đầy tham vọng: đến năm 2028, tập đoàn sẽ sản xuất khoảng 30.000 robot Atlas mỗi năm. Việc chế tạo sẽ diễn ra tại khu tổ hợp sản xuất công nghệ cao của Hyundai ở Georgia, sau đó các robot này sẽ được phân bổ dần cho các nhà máy và kho vận của Hyundai trên toàn cầu.

Trong giai đoạn đầu, Atlas sẽ đảm nhận những công việc đã được chứng minh là giúp tăng an toàn và độ chính xác, như sắp xếp linh

kiện theo thứ tự cho dây chuyền sản xuất. Đến khoảng năm 2030, robot này sẽ được huấn luyện để trực tiếp lắp ráp các bộ phận xe. Về lâu dài, Atlas sẽ gánh các công việc nặng nhọc, lặp đi lặp lại, đòi hỏi mang vác lớn — những khâu dễ gây mệt mỏi và chấn thương cho công nhân.

Boston Dynamics cho biết Atlas có thể nâng vật nặng khoảng 50 ký, vận hành hoàn toàn tự động và học một nhiệm vụ mới trong thời gian rất ngắn, chỉ dưới một ngày. Robot này là kết quả của hơn một thập niên phát triển, và lần đầu tiên được đưa vào môi trường sản xuất quy mô lớn thay vì chỉ dùng để trình diễn kỹ thuật.

Boston Dynamics là công ty robot có trụ sở tại Massachusetts, nổi tiếng từ lâu với robot bốn chân Spot. Trước buổi trình diễn Atlas, Hyundai đã mở màn sự kiện bằng màn “nhảy đồng diễn” của bốn robot Spot theo nhạc K-pop, tạo không khí sôi động cho hội trường. Hyundai hiện đã sử dụng nhiều robot khác của Boston Dynamics trong sản xuất. Robot bốn chân Spot được dùng để giám sát an toàn và thu thập dữ liệu tại các cơ sở công nghiệp, trong đó có khu tổ hợp Savannah. Robot kho vận Stretch, chuyên bốc dỡ hàng hóa, đã xử lý hơn 20 triệu thùng hàng trên toàn thế giới kể từ khi được đưa vào sử dụng năm 2023.

Tại CES, Hyundai cũng công bố hợp tác với Google DeepMind nhằm tích hợp công nghệ trí tuệ nhân tạo vào các robot của Boston Dynamics. Đây là mối quan hệ quen thuộc, bởi Google từng sở hữu Boston Dynamics trước khi bán lại cho SoftBank; Hyundai mua lại công ty này từ SoftBank vào năm 2021.

lời ca giọng hát của cô cùng sự đồng hành đặc biệt của các danh ca Hương Thủy, Nguyên Khang, Trần Thái Hoà, Quang Lê, Thiên Tôn, Quốc Nghiệp sẽ cống hiến một buổi văn nghệ ngoại hạng với những giây phút lắng đọng tuyệt vời đến quý khách thân thương của Paris by Night. Hai buổi văn nghệ trực tiếp thu hình đặc biệt của chúng tôi sẽ do MC Thế Thủy dẫn chương trình và hai nhạc sĩ Tùng Châu, Lý Huỳnh Long cùng ban The Brothers Band phụ trách.

Quý vị có thể mua vé tại: Thúy Nga – 14882 Moran Street, Westminster CA 92683, điện thoại: (714) 894-5811 hoặc online tại: info@thuynghashop.com

Lưu ý: Vé đã mua xin miễn hoàn trả hoặc đổi lại. Địa chỉ: 45000 Pechanga Parkway, Temecula, CA 92592. Ban tổ chức giữ toàn quyền.

Các chương trình ca nhạc tổ chức tại Pechanga Theater công hiến khán thính giả không khí văn nghệ âm cúng và thân mật. Với 1200 chỗ ngồi trong rạp, mọi chương trình ca nhạc đều có hệ thống âm thanh thính phòng tối tân, ghế ngồi êm ái, và tầm nhìn cận cảnh từ mọi góc ngồi trong rạp.

Giới thiệu về Pechanga Resort Casino

Pechanga Resort Casino đem đến một trong những trải nghiệm khu nghỉ

Việc trình diễn robot hình người trực tiếp trước công chúng được xem là hiếm hoi trong ngành, vì các hãng robot thường tránh rủi ro trực trặc kỹ thuật. Nhiều công ty chỉ công bố video đã được biên tập, thay vì để robot hoạt động trực tiếp trên sân khấu. Buổi trình diễn Atlas lần này diễn ra trơn tru, không gặp sự cố.

Kết thúc phần trình diễn, nguyên mẫu Atlas giới thiệu thêm một mô hình tinh của phiên bản mới, có màu xanh

Xem tiếp **ROBOT** trang 14

Nghiên cứu mới cho thấy hai loại thuốc Ritalin và Adderall không đánh vào hệ thống chú ý của não bộ như người ta lâu nay vẫn tưởng. Ảnh: Wiki.

THUỐC TRỊ ADHD CÓ HIỆU QUẢ

Nhưng Không Theo Cách Các Chuyên Gia Vẫn Tưởng

Các thuốc kích thích thần kinh như Ritalin và Adderall đã được dùng rộng rãi nhiều thập niên để chữa rối loạn tăng động giảm chú ý (ADHD), song một công trình nghiên cứu mới công bố trên tạp chí Cell cho thấy chúng không thật sự tác động lên hệ thống điều khiển sự chú ý

đường/sòng bạc rộng lớn nhất và phong phú hơn bất kỳ nơi đâu trên Hoa Kỳ. Được độc giả của Condé Nast Traveler bình chọn là *sòng bạc/khu nghỉ dưỡng xuất sắc nhất ở Hoa Kỳ*, được Newsweek bình chọn là *sòng bạc xuất sắc nhất bên ngoài Las Vegas* và được AAA xếp hạng là *cơ sở Four Diamond từ năm 2002*, Pechanga Resort Casino là một nơi nghỉ dưỡng tuyệt vời, dù là cho chuyến đi ngắn trong ngày hay cho một kỳ nghỉ sang trọng dài ngày. Với 5,500 máy đánh bạc hấp dẫn nhất, 152 trò chơi trên bàn, một khách sạn gồm 1,100 phòng và suite, dịch vụ ăn uống, spa sang trọng và sân chơi gôn tại Journey at Pechanga, Pechanga Resort Casino là một điểm đến vượt xa tất cả ở California. Pechanga Resort Casino được sở hữu và điều hành bởi Pechanga Band of Indians. Để biết thêm thông tin, hãy gọi số điện thoại miễn phí (877) 711-2946 hoặc truy cập www.Pechanga.com. Theo dõi Pechanga Resort Casino trên Instagram, Facebook và trên X @PechangaCasino.

DỊCH CÚM LAN RỘNG TẠI 45 TIỂU BANG, SỐ CA KHÁM BÁC SĨ CAO NHẤT GẦN 30 NĂM

Tại Johns Hopkins Children’s Center ở Baltimore, số ca trẻ em nhập viện vì cúm trong hai tuần qua đã tăng gấp đôi so với hai tuần trước đó. Ảnh: istockphoto.com

Dịch cúm mùa đông năm nay đang lan mạnh khắp nơi ở Hoa Kỳ, đây số người đi khám bác sĩ vì triệu chứng giống cúm lên mức cao nhất trong gần ba mươi năm. Theo số liệu của CDC, từ đầu mùa đến nay đã có khoảng 5.000 người chết vì cúm, trong đó có chín trẻ em.

Trong tuần kết thúc ngày

PECHANGA THEATER

PARIS BY NIGHT SPECIAL
TRỰC TIẾP THU HÌNH
TỪ GIỌNG HÁT EM

Special GUESTS
MC THẾ THUY, HƯƠNG THUY, NGUYỄN KHANG, TRẦN THÁI HOÀ, QUANG LÊ, THIÊN TÔN, QUỐC NGHIỆP

EXECUTIVE PRODUCERS: PAUL HUYNH & MARIE TO

CHỦ NHẬT, 1 THÁNG HAI, 2026 | 2:00PM & 7:30PM

PARIS BY NIGHT SPECIAL
TỪ GIỌNG HÁT EM

TRÌNH DIỄN LIVE TẠI PECHANGA THEATER

ĐƯỜNG DÂY NÓNG MUA VÉ: 714.894.5811
HAY ONLINE TẠI INFO@THUYNHASHOP.COM
MUỐN BIẾT THÊM CHI TIẾT, XIN GỌI 888.810.8871
HAY ONLINE TẠI PECHANGA.COM.

sĩ Nick Cozzi, phụ trách cấp cứu tại Rush University Medical Center ở Chicago, cho biết rất nhiều người nhập viện với các triệu chứng nặng, trong đó có khó thở và mức oxy thấp, buộc bác sĩ phải cho thở oxy để tránh nguy hiểm tính mạng. Một số bệnh nhân còn mắc cùng lúc các virus khác như COVID hoặc RSV, khiến tình trạng phức tạp hơn.

Tại Johns Hopkins Children’s Center ở Baltimore, số ca trẻ em nhập viện vì cúm trong hai tuần qua đã tăng gấp đôi so với hai tuần trước đó. Bác sĩ Emily Boss cho biết đợt bùng phát này đến sớm hơn năm ngoái khoảng một tháng, và hiện chưa thể biết đỉnh dịch sẽ cao đến mức nào.

Dịch cúm năm nay diễn ra trong bối cảnh chính phủ liên bang vừa rút khuyến cáo chích ngừa cúm hằng năm cho tất cả trẻ em. Dưới sự chỉ đạo của Bộ trưởng Y tế Robert F. Kennedy Jr. (Robert F. Kennedy Jr.), chùng ngừa cúm đã bị đưa ra khỏi lịch chích ngừa chính thức cho trẻ em trong mùa 2025–2026. Quyết định này được đưa ra chỉ ít ngày sau khi CDC xác nhận mùa cúm trước là mùa có số trẻ em chết vì cúm cao nhất kể từ trước đến nay, với tổng cộng 289 trường hợp.

Nhiều bác sĩ nhi khoa bày tỏ lo ngại trước thay đổi này. Bác sĩ Sean O’Leary của Viện Nhi khoa Hoa Kỳ nói rằng việc rút khuyến cáo chích ngừa cúm trong lúc dịch đang lan mạnh là khó hiểu, nhất là khi cúm có thể gây biến chứng nặng cho trẻ em vốn khỏe mạnh.

Một trường hợp điển hình là bé Naya Kessler, ba tuổi, hiện đang điều trị tại UC Davis Medical Center ở Sacramento. Bé bắt đầu phát bệnh vào sáng Giáng Sinh, sau đó bị sốt cao liên tục và ói mửa, phải nhập viện vì mất nước. Mẹ bé cho biết cả gia đình đều đã chích ngừa cúm mùa này. “Tôi không dám nghĩ chuyện sẽ tệ đến mức nào nếu cháu không được chích,” bà nói.

Các chuyên gia cảnh báo rằng nếu tỷ lệ chích ngừa

Xem tiếp **THUỐC** trang 14

Xem tiếp **CÚM** trang 14

Tiếp *ROBOT* trang 13

và thiết kế hơi khác so với bản đang chạy thử.

Chiến lược robot hình người là một phần trong kế hoạch đầu tư lớn của Hyundai tại Hoa Kỳ, với tổng mức dự kiến lên tới 26 tỷ mỹ kim, bao gồm mở rộng sản xuất xe, xây dựng nhà máy thép mới và phát triển hạ tầng robot – trí tuệ nhân tạo. Theo Hyundai, việc kết hợp kinh nghiệm robot của Boston Dynamics với quy mô sản xuất toàn cầu của tập đoàn sẽ tạo lợi thế lớn trong cuộc đua đưa robot hình người vào sản xuất đại trà.

Giới phân tích nhận định, Atlas đánh dấu một bước chuyển quan trọng: robot hình người không còn chỉ là biểu tượng của công nghệ tương lai, mà đang trở thành một phần lực lượng lao động trong các nhà máy, bắt đầu từ những công việc cụ thể, an toàn, và có thể mở rộng nhanh trong vài năm tới.

 Tiếp *THUỐC* trang 13

tác giả, cho biết.

Thuốc vẫn hữu hiệu – song theo cách khác

“Thoạt đầu tôi tưởng mình đo lăm, vì chẳng thấy có biến đổi nào trong hệ thống chú ý,” giáo sư Benjamin Kay, nhà thần kinh học tại Đại học Washington (St. Louis), một trong các tác giả, cho hay.

Tuy nhiên, theo đồng sự Nico Dosenbach, cũng thuộc viện này, thuốc không vì thế mà mất hiệu năng: “Chúng giúp trẻ được chẩn đoán ADHD học hành, làm bài tốt hơn, và cả những trẻ thiếu ngủ — mà tình trạng mất ngủ phần nào đã trở thành nếp sinh hoạt phổ biến trong xã hội Mỹ.”

Căn bệnh ngày càng phổ biến

Tuy ADHD thường được coi là chứng rối loạn của tuổi nhỏ, song hiện có đến 15,5 triệu người lớn Mỹ

mang chẩn đoán này, gần một nửa trong số đó chỉ được xác định khi đã trưởng thành. Bệnh cũng ảnh hưởng đến 7 triệu trẻ em từ 3 đến 17 tuổi. Tỷ lệ trẻ mắc ADHD tại Hoa Kỳ tăng từ 6,1% (1997–1998) lên 10,2% (2015–2016), theo một nghiên cứu của JAMA Network Open.

Nguyên nhân chính xác của ADHD vẫn chưa rõ; y giới hiện chưa có xét nghiệm chuyên biệt nào cho biết chắc người bệnh có mắc chứng ấy hay không.

“Dẫu mang tên ‘thiếu chú ý’, nhưng ADHD là một rối loạn nhiều mặt, trong đó mắt tập trung chỉ là một thành phần,” giáo sư Maggie Sweitzer (Đại học Duke) nhận xét. “Đây không phải chứng lạnh tính: người mắc ADHD không chỉ gặp khó khăn ở trường mà còn dễ tổn hại đến công việc, quan hệ xã hội, thể chất và tinh thần. Với nhiều người, thuốc đem lại thay đổi rất lớn.”

Những gì hình ảnh não bộ cho thấy

Dữ liệu hình ảnh từ chương trình Phát triển Nhận thức Não bộ Thanh thiếu niên (ADCD), khởi sự từ năm 2015. Các nhà khoa học so sánh hình ảnh não của trẻ uống thuốc kích thích trong ngày chụp với những trẻ không dùng thuốc.

Kết quả cho thấy thuốc khiến vùng tỉnh thức và vùng phần thưởng hoạt động mạnh hơn, nhưng không làm thay đổi vùng chú ý. Theo giáo sư Dosenbach, thuốc “tạo cảm giác được thưởng từ trước, khiến ta kiên trì với công việc mà bình thường dễ chán nản,” như trong lớp học khô khan chẳng hạn.

“Tuy nhiên, đây không phải là thuốc tăng trí thông minh,” ông nói. “Nó không làm người ta thông minh hơn, cũng không trực tiếp cải thiện khả năng chú ý.”

Ngoài ra, thuốc còn giúp những trẻ ngủ ít hơn 9 giờ

mỗi đêm đạt kết quả học tập khá hơn, nhưng không đem lại lợi ích rõ rệt cho các em ngủ đủ và không mắc ADHD.

Các bác sĩ cho biết bên cạnh thuốc kích thích, hiện còn một số được phẩm không kích thích, như Atomoxetine, cũng được dùng trong điều trị.

Vai Trò của Giấc Ngủ

Thuốc tỏ ra hữu ích không chỉ đối với trẻ mắc ADHD mà còn với những em ngủ ít hơn chín giờ mỗi đêm. Ngược lại, với các em khỏe mạnh và ngủ đủ, thuốc không tạo khác biệt đáng kể về học lực.

Các bác sĩ ghi nhận, ngoài nhóm thuốc kích thích, hiện nay còn có các được phẩm không kích thích, như Atomoxetine, cũng được sử dụng trong điều trị ADHD.

“Thiếu ngủ là một yếu tố trọng yếu, nhưng thường bị xem nhẹ,” giáo sư Jessica Lunsford-Avery (Đại học Duke) nhận xét. “Chúng ta nên nhìn ADHD như một chứng rối loạn kéo dài suốt 24 giờ, chứ không chỉ trong giờ học hay lúc thức.”

Bác sĩ Sinan Omer Turnacioglu (Bệnh viện Nhi đồng Quốc gia) khuyến cáo các bậc cha mẹ cùng bác sĩ nên chú trọng rèn thói quen sinh hoạt trước giờ ngủ, giảm ánh sáng, hạn chế màn ảnh và tạo bầu không khí thư giãn. Theo ông, “thói quen này làm dịu hệ thần kinh, giúp trẻ dễ an giấc hơn và cải thiện hành vi ban ngày.”

Các chuyên gia cũng lưu ý, thuốc kích thích dòng Ritalin hay Adderall hoàn toàn khác với các loại nước tăng lực bán ngoài hiệu. “Chúng hoạt động theo cơ chế riêng biệt của thần kinh trung ương,” bác sĩ Turnacioglu nói.

 Tiếp *CÚM* trang 13

giảm trong lúc dịch cúm lan rộng, số ca bệnh nặng và tử vong có thể còn tiếp tục tăng trong những tuần tới.

LỊCH CHỦNG NGỪA TRẺ EM THAY ĐỔI, GIẢM CÒN 11 LOẠI THEO MẪU ĐAN MẠCH

WASHINGTON — Trung Tâm Kiểm Soát Và Phòng Ngừa Dịch Bệnh Hoa Kỳ (Centers for Disease Control and Prevention) ngày Thứ Hai công bố một thay đổi hiếm thấy trong lịch chủng ngừa trẻ em: số bệnh được khuyến cáo chích ngừa cho mọi trẻ được giảm xuống còn 11, thay vì khoảng 17–18 như trước. Lịch mới có hiệu lực tức khắc và được nói là điều chỉnh theo mô hình của Đan Mạch.

Theo lịch cập nhật, CDC vẫn khuyến cáo tất cả trẻ em được chủng ngừa các bệnh sởi, quai bị, rubella, bại liệt, ho gà, uốn ván, bạch hầu, Hib (Haemophilus influenzae type B), phế cầu, HPV và thủy đậu. Các vaccine khác, vốn trước đây được khuyến cáo rộng rãi, nay được chuyển sang hai diện: chỉ khuyến cáo cho trẻ thuộc nhóm nguy cơ cao, hoặc để

Đan Mạch có thể là quốc gia châu Âu đầu tiên chấm dứt việc phát thư tay do nhà nước đảm trách – nhưng e rằng sẽ không phải là nước cuối cùng.

BƯU CHÍNH ĐAN MẠCH NGỪNG PHÁT THƯ TAY SAU 400 NĂM

Sau đúng bốn thế kỷ gắn bó với đời sống dân chúng, dịch vụ bưu chính quốc doanh Đan Mạch sẽ chính thức ngưng phát thư tay. Vào ngày cuối năm, 30 tháng 12, lá thư cuối cùng đã được phát đi, khép lại một chương dài trong lịch sử liên lạc của xứ sở Bắc Âu này.

Cơ quan đảm trách việc ấy là PostNord, công ty do nhà nước Đan Mạch và Thụy Điển cùng sở hữu, thành lập năm 2009 sau khi hai hệ thống bưu chính quốc gia sáp nhập. Từ sau mốc 30 tháng 12, PostNord vẫn tiếp tục phát bưu kiện tại Đan Mạch, trong khi dịch vụ phát thư tay tại Thụy Điển vẫn được duy trì.

“Chúng tôi đã là bưu chính của người Đan Mạch suốt 400 năm, nên việc khép lại phần này trong câu chuyện của mình là một quyết định rất khó khăn,” Kim Pedersen, tổng giám đốc PostNord Đan Mạch, nói trong thông cáo báo chí. Ông thẳng thắn nhìn nhận: người Đan Mạch ngày càng sống trong không gian số, thư tay vì thế thưa dần đến mức không còn là một thị trường có thể sinh lợi.

Từ nay, những ai còn muốn gửi thư tại Đan Mạch có thể nhờ đến công ty tư nhân Dao. Theo tường thuật của The Guardian, người gửi phải mang thư trực tiếp đến điểm nhận của Dao hoặc trả thêm phí để được đến thu tận nơi. Dao cho biết họ dự trù mở rộng hoạt động trong năm tới, với số lượng thư xử lý tăng từ khoảng 30 triệu lên 80 triệu bức.

Dịch vụ bưu chính Đan Mạch khởi sự từ năm 1624, khi vua Christian IV cho lập hệ thống phát thư đầu tiên, ban đầu gồm chín tuyến đường nối Copenhagen với các thị trấn nhỏ trong nước. Nhưng bước sang thế kỷ 21, thư tay dần lùi vào dĩ vãng. Đan Mạch hiện có hệ thống định danh số toàn quốc; mọi

Khi miễn dịch cộng đồng suy yếu, những bệnh hiểm gặp tại Hoa Kỳ có thể bùng phát trở lại, gây nguy hiểm không chỉ cho trẻ chưa được chích mà cả những nhóm dễ tổn thương phụ thuộc vào sự bảo vệ chung của cộng đồng. Ảnh: istockphoto.com

phụ huynh và bác sĩ cùng quyết định tùy trường hợp. Trong nhóm này có vaccine cúm mùa, RSV, rota-virus, viêm gan A, viêm gan B, sốt xuất huyết dengue và một số vaccine viêm màng não mô cầu. Vaccine COVID đã được đưa sang diện “quyết định chung” từ năm ngoái. CDC nhấn mạnh lịch chủng ngừa chỉ là khuyến cáo, không phải mệnh lệnh.

Các mũi từng được khuyến cáo trước đây vẫn tiếp tục được cung cấp và bảo hiểm chi trả theo các chương trình liên bang, gồm Medicaid, Children’s Health Insurance Program và chương trình Vaccines for Children. Tuy vậy, các tiểu bang lâu nay thường dựa vào lịch CDC để đặt điều kiện nhập học nhà trẻ và trường công, nên thay đổi này có thể kéo theo hệ quả ở cấp địa phương.

Các viên chức Bộ Y tế và Dịch vụ Nhân sinh cho biết quyết định được đưa ra trong bối cảnh niềm tin vào y tế công cộng suy giảm sau đại dịch COVID-19. Theo bản đánh giá khoa học làm nền tảng cho việc sửa lịch, sự hoài nghi không chỉ ảnh hưởng đến vaccine COVID mà còn lan sang các mũi chích lâu đời như sởi, rubella, ho gà và bại liệt, khiến tỷ lệ tuân thủ lịch chủng ngừa giảm sút. Bản đánh giá cũng thừa nhận cần thêm các khảo cứu khoa học tốt hơn, dù không nêu rõ mũi nào bị xem là không nên chích.

Quyết định này diễn ra dưới thời Bộ trưởng Y tế Robert F. Kennedy Jr. (Robert F. Kennedy Jr.), người từ lâu cho rằng trẻ em Hoa Kỳ chích ngừa quá nhiều. Trước đó, CDC đã rút khuyến cáo chích mũi viêm gan B trong vòng 24 giờ sau sinh cho tất cả trẻ sơ sinh, một bước đi khiến nhiều chuyên gia cảnh báo nguy cơ bệnh quay trở lại.

Phản ứng từ giới y khoa nhanh chóng và gay gắt. Nhiều chuyên gia bệnh truyền nhiễm nói quá trình thay đổi thiếu minh bạch, không trích dẫn rõ dữ liệu hay thảo luận công khai. Một số cảnh báo rằng việc chuyển từ khuyến cáo phổ quát sang “quyết định chung” có thể khiến các bệnh nguy hiểm trông như ít nghiêm trọng hơn, từ đó làm giảm tỷ lệ chích ngừa và gia tăng nguy cơ nhập viện, kể cả với những trẻ trước đó hoàn toàn khỏe mạnh.

Việc lấy Đan Mạch (Denmark) làm mẫu cũng gây tranh cãi. Các nhà dịch tễ học chỉ ra rằng Đan Mạch có dân số nhỏ, tương đối đồng nhất, hệ thống y tế toàn dân, mức độ tin tưởng cao vào y tế công cộng và khả năng tầm soát thai phụ hiệu quả hơn nhiều so với Hoa Kỳ. Một nghiên cứu quy mô lớn tại Đan Mạch công bố năm ngoái không tìm thấy bằng chứng cho thấy nhóm trong vaccine gây hại cho trẻ em, trái với lập luận của các nhóm chống vaccine; nghiên cứu này hiện vẫn được giới khoa học bảo vệ.

Nhiều chuyên gia cảnh báo rằng việc “rút khuyến cáo” thường dẫn đến giảm tỷ lệ chích ngừa. Khi miễn dịch cộng đồng suy yếu, những bệnh hiểm gặp tại Hoa Kỳ có thể bùng phát trở lại, gây nguy hiểm không chỉ cho trẻ chưa được chích mà cả những nhóm dễ tổn thương phụ thuộc vào sự bảo vệ chung của cộng đồng.

ANN PHONG: LÀM HÒA VỚI TRÁI ĐẤT

Triển lãm: Making Peace with the Earth
Thời gian: 15 tháng Giêng – 8 tháng Ba, 2026
Địa điểm: Casa Romantica Cultural Center and Gardens
415 Avenida Granada, San Clemente, CA 92672

Trong thế giới nhiều động hôm nay, khi nhịp tiện nghi càng tăng thì khoảng cách giữa con người và thiên nhiên dường như càng xa, tranh của Ann Phong như một nốt lặng giữa biển tấu thời đại, đưa người xem tìm lại chính mình giữa con quay cuồng của văn minh.

Sinh ở Việt Nam, lớn lên và sáng tác qua nhiều xứ sở, Ann Phong đem vào tranh hơi thở của sự lưu lạc – vừa là chứng nhân của những thành phố rực sáng, vừa là người nhận ra những mảng tối bị nuốt bởi tham vọng con người. Ở đó, mặt đất, rác thải, dòng nước, khối màu dày lên thành ký ức – vừa cụ thể, vừa như đang tan chảy giữa cảm thông và cảnh tỉnh.

Họa sĩ chọn chất liệu mạnh tay, khi đắp sơn dày, khi mỏng như sương khói, để tạo nên nhịp đối thoại giữa người và đất. Mỗi lớp sơn là một lớp ký ức: hiện tại chồng lên quá khứ, nhưng đâu đó vẫn còn hòa điệu dịu dàng với thiên nhiên – thứ bao dung mà con người đang dần lãng quên.

“*Muốn sống trong an bình, trước hết phải làm*

hòa với Mẹ Đất,” Ann Phong viết trong lời tuyên ngôn nghệ thuật của mình. Câu nói giản dị ấy chính là trục dọc của toàn triển lãm. Mọi bức tranh đều khởi từ ý niệm ấy — như để nhắc rằng, thiên nhiên không cần chúng ta tôn sùng, chỉ cần được đối xử bằng lòng biết ơn và hơi thở trân trọng.

Triển lãm lần này giới thiệu loạt sáng tác mới nhất của bà — nối dài hành trình đã được ghi nhận qua hơn hai trăm cuộc trưng bày tại Mỹ, Canada, Nhật Bản, Hàn Quốc và Thái Lan. Là một trong mười họa sĩ được chương trình “*In The Paint*” của Los Angeles Lakers trao giải năm 2024, Ann Phong hôm nay trở lại với một thông điệp bình dị mà lớn lao: Làm hòa với Trái Đất — cũng là làm hòa với chính mình.

Khai mạc triển lãm: tối thứ Năm, 15 tháng Giêng, 6–8 giờ.
Phòng tranh: Casa Romantica Cultural Center and Gardens
415 Avenida Granada, San Clemente, CA 92672
Giờ mở cửa: Thứ Hai: đóng cửa
Thứ Ba – Thứ Năm: 10 AM – 4 PM
Thứ Sáu – Chủ Nhật: 10 AM – 2 PM

Về họa sĩ Ann Phong

“*Ann Phong là nữ họa sĩ Việt tài hoa với lối kể chuyện tinh tế nhưng đầy ý nhị phê phán. Tranh của bà chồng chất những lớp sơn dày impasto bên cạnh những lớp mỏng trong suốt, cùng hình ảnh mờ ảo để*

diễn tả sự phức tạp của cảm xúc.” (Trích Daniela Walsh, Visual Art Source)

Ann Phong nhận bằng MFA tại Đại học CSU Fullerton (1995). Bà đã tham gia hơn 200 cuộc triển lãm cá nhân và tập thể tại các phòng tranh và bảo tàng ở Hoa Kỳ, Canada, Nhật Bản, Hàn Quốc và Thái Lan — như Watts Towers Art Center (Los Angeles), Laguna Art Museum (California), Palm Springs Art Museum, Kitakyushu Municipal Museum of Art (Nhật), Center Art Gallery (Vancouver), Gandong Art Center (Seoul), Gangneung Museum (Hàn Quốc) và Andaman Museum (Thái Lan).

Tác phẩm của Ann Phong từng được giới thiệu trên LA Times (Zan Dubin, tháng 3/1995), OC Register (Jeannie Denholm, tháng 12/2019) và Voice of OC (Richard Chang, 2018). BBC International News cũng từng ghi nhận hành trình vượt khó của bà —

một người tị nạn Việt–Mỹ trở thành nghệ sĩ (tháng 4/2020).

Ann Phong giảng dạy Hội họa và Vẽ tại khoa Mỹ thuật, Đại học Cal Poly Pomona, cho đến khi nghỉ hưu vào mùa hè năm 2025. Năm 2024, bà được chọn vào danh sách mười họa sĩ nhận giải từ chương trình “*In The Paint*” của Los Angeles Lakers, hợp tác cùng BAND OF VICES tổ chức triển lãm cho các nghệ sĩ được tài trợ tại Los Angeles năm 2025.

Lời tuyên ngôn nghệ thuật

Tôi đã từng thấy có những thành phố biết trân trọng và bảo vệ thiên nhiên, nhưng cũng có những nơi thì không. Thật đau lòng khi phải chứng kiến sự tàn phá do lòng tham của con người gây ra. Có vẻ như cuộc sống của chúng ta càng tiện nghi bao nhiêu, thì chúng ta lại tạo ra càng nhiều ô nhiễm và càng phung phí tài nguyên của

Trái Đất bấy nhiêu.

Trong nghệ thuật, luôn có một khoảnh khắc ngập ngừng khi ta dừng lại để tìm ý nghĩa của một tác phẩm — ta tự hỏi ý người nghệ sĩ là gì, và điều đó gợi lên điều gì trong ta. Nghệ thuật không phải được đo bằng công dụng của nó, mà bởi điều nó khơi dậy trong tâm trí chúng ta. Trái ngược hoàn toàn, rác thải là thứ vô dụng — ta không muốn nó, cũng chẳng muốn ý nghĩ về nó vương lại. Càng sớm loại bỏ được nó, ta càng thấy nhẹ nhõm.

Tôi tìm cách đối diện với những quan niệm ấy qua các tác phẩm của mình. Bằng cách mời người xem thưởng thức vẻ bề mặt của bức tranh — từ màu sắc, chất liệu cho đến bố cục — tôi sử dụng chính những yếu tố đó để khơi gợi nơi họ những câu hỏi: họ cảm thấy thế nào trước hiện trạng của môi trường, và họ có thể làm gì cho nó?

C · A · F · E
RESTAURANT

(714) 418-0757

15582 Brookhurst St., Westminster, CA 92683

PECHANGA
SUMMIT

李克勤

洪卓立

沈震軒

BEST WISHES 2026

THỨ BẢY, 28 THÁNG HAI, 2026 • 8PM

LÝ KHẮC CẦN | HACKEN LEE

THẨM CHẤN HIÊN | SAMMY SUM & HỒNG TRÁC LẬP | KEN HUNG

TRÌNH DIỄN TRỰC TIẾP TẠI PECHANGA SUMMIT • GIÁ VÉ BẮT ĐẦU TỪ \$98

ĐƯỜNG DÂY NÓNG MUA VÉ: 626.632.1994
HAY ONLINE TẠI 99CONCERTS.COM

MUỐN BIẾT THÊM CHI TIẾT, XIN GỌI 888.810.8871
HAY ONLINE TẠI PECHANGA.COM.

877.711.2WIN • PECHANGA.COM

Nằm thuận tiện cạnh FWY I-15 trong thung lũng Temecula Valley
Xứ Rượu Nho Miền Nam California
45000 Pechanga Parkway, Temecula, CA 92592

Ban Quản Lý dành toàn quyền. Phải từ 21 tuổi trở lên mới được đánh bài.
Đường Dây Giúp Đỡ Bệnh Đam Mê Cờ Bạc 1.800.GAMBLER.

PECHANGA
RESORT CASINO